

301508 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2. No 272
 చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ మార్చి నెల 1 వ తేది శనివారము
 నంపుటము. ౫ సంచిక ౨౭౨

అన్ని నొప్పులకు పరమోషధము

వెల స్వల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లే కుండిన
మీ పైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
నువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బితో
వెలరా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అమ్మ తాంజనము దీపో,

విధి, మదరాసు.

109, | పేరి రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి.

అంబేద్కర్, నాగేశ్వరరావు, నాగేశ్వరరావు 126

(విజ్ఞాత)   ఆర్ట్స్   (విజ్ఞాత)
కాబడినది.   డిగ్రీ   కాబడినది.

విజయవాడలోని శ్రీమద్భక్తవల్లభస్వామివారి ఆలయమున
 ఆలయమున, ఆలయమున, ఆలయమున
 ఆలయమున, ఆలయమున, ఆలయమున

అంతర్జాతీయ విద్యార్థి విద్యార్థిని, విద్యార్థిని
విద్యార్థిని విద్యార్థిని.

శ్రీ 502 పరిచయము. నిరంతరము నుండి.

பொருள்	அளவு	விலை	மொத்தம்
பருப்பு (காய)	100 கிலோ	0.60	60.00
கருவா (காய)	100 கிலோ	0.12	12.00
காய	100 கிலோ	1.40	140.00
காய	100 கிலோ	2.00	200.00
காய	100 கிலோ	0.60	60.00
காய	100 கிலோ	0.12	12.00

[illegible]

శాసనసభ సమావేశం ప్రారంభం అయిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడారు. ఆ సందర్భంగా వీరికి కృష్ణా నది పై నిర్మించబడిన బేరంగల్ల జిల్లా రోడ్డు పనులు పూర్తి చేయడానికి అవకాశం ఉంది.

457) జరనిదేశపు రంగుపాడర్లు లేవని ఎంతమాత్రము
నిరుత్సాహపడవలదు.

బిరోకా, అమెరికా, జపాను దేశముల నుంచి మారు రంగుదీపములన్నియును నేరుగా వచ్చుచున్నవి. సట్టు
ఇవి లేకుండా పట్టు, పోలా, పాకిం, దారము మొదలయిన వాటికి రంగు వేయుటకు అన్నిరకముల సాధనము
ముద 1 రతి దబ్బాబు, పీచాబు, ధర, సరసముగా దొరకగలవు.

అలిపిరక్త 20%. చాచువీసాను మాంసరస న్నది. అల్లెనూ పొట్టనూ, పొటానూ నవ్వున చేయబడను.

కావలసినవారు యీ క్రింది చిరునామాల వారికోరెదము.

తంతివిలాసము "తామర"
 పోస్టుచాక్కు నెం. 38.

చారి అందు రాం,
తూర్పు గేటు, మధుర.

Mr. G. W. M. Reynold's Novels
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rm. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rr. 5- Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8 0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols. 2-4 0 Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0 Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. Rr. 3 Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Lover of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothee's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

526 Post Box 167 (A) Madras. E.

చాన్సుగోస్ట్రము, ఇంజనీరింగు నానాదేశములు,
శిల్పరీతులు, కులాచారములు, శ్రుతివ్యాసారములు
అనునవి చాకలో చక్కని ఇష్ట, మేధునికట్టు స్థానము
ఇవ్వగలము. పాతఇష్టము కొద్దిలో అందుముగా మార్చగలము.
ప్రాణులెల్ల ఇంటి కిమ్మత్తుమీద 1000-కి దు 2 బిల్లింగనామా
నలు, మిల్లు ప్రోయలు ఘనీయము అవసరము పూల మొక్కలు
ఇప్పుడు వందవంద చాకలో కష్టముచేయులము.

విద్యానిలయము, బందరు,

(1448) కంఠాకరు, కమిషన్ యేజింటు.

లోక వ సిద్ధి జేందిన కంచి జన్మళిదినుసులు.

సమస్తమైన వెలుగు! చామకు ఉత్తరవాదము!
 సాగనైన బెరుకూరు కొంగు కల కంచి కట్టుచీరలు.
 యు 30 లు మొదలుకొని యు 50 లు వరకు, పట్టణరకము
 యు 2 లు మొదలుకొని యు 5 వరకు. హోమయోగ చీరలు
 మొదలగు జపులిడితులకు క్రొది బలానిమువకు వ్రాముడు.
 1:00 విరల్ అండ్ కంపెనీ, కంచి.

రక్షమూలశంక

ఎంత కాలమునాంచి ఉన్నప్పటికైనీ, ఎంత కఠినమైనా ఉన్నా మూవ్ త గూరుచేయుచేసిన "గూబలింగు" అను బ్రాహ్మణము ప్రస్తుతాన బీజపల్లె అతిథిగృహాల దురుదస్యము.

వెల బుడ్డి 1.శిరు. 2—0—0 (1864)
మూలబిందు దీపో, టి.పి. గోడ్, చేపాక్, మదరాసు.

మహాశయూలారా! వినుడి

ఈ క్రింది పుస్తకముల సారము గ్రహించినచో రోగములు రానేరవు

1. తోగిల్లివీడు (ఇంగ్లీషు)	0-4-0
2. మలేరియా జ్వరము: లా వాల్స్ వ్యాధి కరణ (ఇంగ్లీషు-తెలుగు)	0-4-0
3. జలాశూర విహంగము: (ఇంగ్లీషు-తెలుగు)	0-4-0
4. హిందూకృత శైక్యము (తెలుగు-సంస్కృతము)	0-8-0

గంధక ర విలాసము:

భిషగచార్య. పం. హెచ్. సుబ్బరామేశ్వరస్వామి.

(1487) కవిరత్న గోలు పెడలిప్పు
4165, మూసాఖాన్ బజారు, కేంబ్రిడ్జ్.

ప్రజాభిప్రాయములు

కాకినాడ తాలూకా గ్రంథాలయసంఘము.

అయ్యో, కాకినాడ తాలూకా ద్వితీయగ్రంథాలయ సభ కాకినాడలో మార్చి నెల రెండవవారమున శ్రీ గోఖలే భర్తృపుత్ర భాండాగార యాదవజమున టవునుమీలలో జరుపుటకు తీర్మానించడమయినది. ఆహ్వానసంఘము మొదలగు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. వివరములు ముందు తెలుపబడును.

మాచనవర్షుల సోమయాజులు,

కాకినాడ.

కార్యదర్శి.

II

గోదావరీమండల గ్రంథాలయ సంఘము.

అయ్యో, ఈ సంఘపు కార్యనిర్వాహకసభ మార్చి 2 అదివారము సాయంత్రం 4 గంటలకు వరుసాయ పుస్తక భాండాగారభవనమున జరుగును. తాను విచ్చేయు ప్రార్థకులు.

విషయములు:—1. యంతగిరి లక్ష్మీవేంకటరమణగారి కార్యదర్శిత్వమును రాజీనామానుగూర్చి 2. సంవత్సరపు కార్య నివేదిక నామోదించుట. 3. ఆకాశరసూలగు నితరవిషయములు.

రాజమండ్రి. అద్దంకి సత్యనారాయణరావు.

III

ఆయుర్వేదీయవిజ్ఞప్తి

అయ్యో, ఈ మండలి కమిషను, గతసంవత్సరం తెజవాడలోను, ఈ సంవత్సరం కాకినాడలోను, రెండు ఆంధ్ర రాష్ట్ర వైద్య సమ్మేళనములున్నూ, తెనాలిలో ప్రత్యేకం గుంటూరు జిల్లావైద్యసభయున్నూ, భౌవభాగి ప్రదర్శనములలో నమా జరిగి యున్నవి. అందలి విశేషముల నెల్ల కలిపి కా విజ్ఞప్తిని నిదివరకే అందజేయ తెలియజేసియున్నాము.

గతసంవత్సరం తెజవాడలో సభ జరిగినపు డచ్చటికి విచ్చేసిన వైద్యప్రముఖులును, వైద్యాభిమానులును, సదరు మండలికి సభ్యులుగా నిర్ణయింపబడిరి. పిమ్మట, యీ సంవత్సరం కాకినాడలోని సభకు విచ్చేసిన వారలలో కొందఱు ప్రముఖులుగా సభ్యులైరి కాని యీ సభ్యులలో ననేకులు చంకాలను బంపించుకొనలేదు. మండలి యభివృద్ధి గోరెడి సదరు సభ్యులందఱు తమతమ చంకాస్వరపు చంచాలను (అనగా సం॥ ఒకటికి రూ॥ 8-0-0 లను) సాధ్యమైనంత త్వరలో కార్యదర్శికి యానిగున చిరునామాకు బంప ప్రార్థకులు.

మఱియునుచుండలి పక్షమున నొక శ్రోత్ర మా స పత్రిక

ప్రచురింపబడే రాష్ట్రము జరుగుచున్నది. ఆపత్రికలో పలువిధములైన వైద్యవిషయములు చర్చింపబడును. ప్రతిజిల్లానుండి సదరుపత్రికకు విశేషముగ నుదా నిర్ణయింపబడిరి. ఈ యుద్యమము కొనసాగుటకై, ఆయుర్వేదవైద్యుల యొక్కయు, వైద్యాభిమానుల యొక్కయు, ప్రోత్సాహ మాపకకము. కాన నిదివరకే సభ్యులుగా జేరినవారందఱు వారివారిచంచాలను వెంటనే పంపించినదనినట్టి యిచ్చకే సభ్యులుగా జేరినవారి స్వరలో చేరవలసినదనినట్టి ప్రార్థించుచున్నాము— ఇప్పుడాయుర్వేదాభివృద్ధికై గాటు పడవలసిన యావశ్యకతయు, ఆయుర్వేద మభివృద్ధి యగుచున్న విభమున్ను, ఎల్లరకు విదితమే. కాబోవు తృప్తియంధ్రాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనము విజయనగరములో జరుగును. మఱియు గుంటూరుజిల్లా రెండవ వైద్యసమ్మేళనము యీ సంవత్సరం పెడచెరువారు గ్రామములో జరుపుట కేర్పాట్లు చేయుచున్నారు. కావున వైద్యాగ్రేనురులును వైద్యాభిమానులును సదరు ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై తగు ప్రోత్సాహ మొసగుదురని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆంధ్రాయుర్వేదమండలి నోరి రామశాస్త్రి,

కార్యస్థానం

తెజవాడ, కృష్ణాజిల్లా.

కార్యదర్శి.

IV

కిరసనాయిల క ఆపు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకుడు:

అయ్యో, గోపాలపురము గ్రామములో కిరసనాయిలు ఖోభ చెప్పవలసిగాకున్నది. రాత్రులయందు నాల్గైదు యింటి వాండు ఒకచో జేరి కాలతేపము లొనర్చుచున్నారు. అంభకార మగుటచే జంకువోర భయములు మొదలగుచున్నవి.

కిరసనాయిలు పాటచారులు తమవద్దకు ఈ నెల వివేరపు ధరల కమ్మును పాటకపుజమునకు కరవు చెప్పుచున్నారు. రాజమండ్రిలోగూడ నూనె లేదని నుడువుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు త్వరలో తద్విషయమై శ్రద్ధ దీసి కొననిచో జేరములో సంకటము గలుగుట తథ్యము. కాననసభాసభ్యు లీ కష్టమును గూర్చి తగు కట్టుదిట్టము లొనర్తురగాత.

పోతాక్షరగడ నరసింహరావు.

ii

అయ్యో, కృష్ణాజిల్లా తిరుతూనతాలూకా రెడ్డిగూడెం గ్రామము 8000 జనసంఖ్య గలది. ఇంత జనసంఖ్యగల గ్రామమునకు ముగ్గురికి కిరసనాయిలు అమ్ముటకు లైసెన్సు ఇచ్చిరి. ఇంతవరకు సదరు లైసెన్సువాల్లకు నూనె డబ్బాలు సప్లయ కాలేను. చాల ఇబ్బందిగా నున్నది. కొద్దిమందికి విద్యుత్తు ప్యానుపోవులు ఇచ్చిరి. కర్రకు సవ్యలభము పొంది అమ్ముచున్నప్పటికిని చాలుట లేదు. మా వంటి స్వల్పజీత గాంధీస్థితి కర్ణనాశితము. తిరుటకు విద్యుదు లేవు. వీరము నకు నూనెలేదు. ఈ గ్రామము పల్లెటవల గూడలిస్థాన మగుటచే పెక్కుదీక్షలు విద్యుదును నూనెకు వచ్చి విచారముతో వెళ్లుచున్నారు. సర్కారు వారు ఈ గ్రామ వర్తకులకు ఎక్కువ ప్యాను పోవులకు, నూనె డబ్బాలను సప్లయ చేయ గలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

iii

అయ్యో, ఈ మధ్య కిరసనాయిలకు లైసెన్సురద్దినప్పటినుండి యీ నిచ్చట కిరసనాయిలు అత్యుపామముగా నున్నది. ఇచ్చటికి కిరసనాయిలు రాజమామోద్రవరమునుండి రావలయును. ఇక్కడి వర్తకులు ఆ సమరమునకు చమరకొరకు పోయి తెచ్చువపు డెల్లకు అచ్చటి వారికి డబ్బాకు విస ధరగాక కొంత సొమ్ము మామూలు ఇచ్చిరెచ్చి నీ పురంబున విక్రయించెడివారు. అధికారులు చెప్పిన ప్రకారము క్రయించుటచేత వారికి దండుగ వచ్చుచుండెను. అందుచేత వర్తకులు కిరసనాయిలు తెచ్చుట మానివేసినారు. నుమా రియల్ డిన్ గులనాండి పురమందు మానెతేక జనులు తేవకవాలాడి పోవుచున్నారు. ఇదనది దివముల క్రిందట కొన్ని డబ్బాలు రాగనే పురమందలి ఉద్యోగస్థులును అధీనుల కని అధికారులు పున్నుకొని కొద్దిదబ్బాల చమురు నమ్మించినారు. అదేమియు సరిపోయినదిగాదు. ఇకనుం దైనను అధికారులు నీని విషయమై దిగి శ్రద్ధసహించి కమగొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

వి. ఎస్. నారాయణరావు.

ఇంటరుమిడియట్ స్కూలు.

iv

అయ్యో, భీమవరం గ్రామమునందు ఇతర గ్రామముల వలెనే కిరసనాయిలు చాలకష్టముగా నున్నది. ఏమాత్రం 10 కోజులనుండి గ్రామములో కిరసనాయిలు లేవులేదు. ధనవంతులు కొంతమంది కొబ్బరిమానె వగైరా అవసరమైనవి చున్నాను. వీరము చీకటియిండ్లలో వుంటున్నాము. నిన్న రానున్నట్లు 15 డబ్బాలు ఒకమాత్రకావచ్చు. తినుట గావలసినది. ఈ కోజున మావుకాక కొట్టుకొద్ద మందలకొలది జరకు ముగిసినారు. జరుకు ఆతురతతో ఒకరినొకరు త్రోసి కొనిపోవుటలో కొంతమందికి డబ్బులుకూడ తగిలినవి. కొన్ని సీసాకాయలు పగిలినవి. చిరకు నుమాను మాగుమంది, నూనె అయిపోయినంతకు తిరిగి పోవలసినదైనది. ప్రజలగోల చూచి సావుకాక పెద్దయ్యోగ్గులు డబ్బాలకు డబ్బాలు నమ్ముచెదరించి తినుటపోతే ప్రజలకు ఎట్లు కిరసనాయిలు సర్దుబాటుగల అని చెప్పినాడు. ఒకడెత్తు, మడిసిఒక్కంటికి అర్ధ సేరు చొప్పున పోసితే 148 మందికి సరిపోవును. ఉద్యోగస్థులు తినుటపోయిన డబ్బాలన్నియు ప్రజలకు సర్దుబాటుచేసి పోసినయెడల ఏక కొన్ని వందలమందికి సరిపోయెడిదే. పెద్ద ఉద్యోగస్థులు తమరు దగ్గర ఉండి ప్రజలకు సర్దిపోయించుట లేనేలేదు సరిగదా. ఈ డబ్బాలకు డబ్బాలు తమకి తగిసి కొని వెళ్లుట యేమిబాగుగా నున్నదో చదువరులే నిర్ణయింప గలరు. ఇదియంతయు స్వార్థపరత్వమేమో. పురవాసులు.

ప్రహేళ్యత్వరము:—1919 సం॥రం మే నెల 20, తేదీ మొదలు 31 తేదీవరకు శ్రీ జన్నవాడ కలాలయ ప్రహేళ్యత్వరము జరుగవలెను. 26-27-28-29-30-31 తేదీలలో ముఖ్య ఉత్సవములు, అన్న దానములు వత్సేటి వెంకటప్పయ్య వగైరాలు జరుపుదురు.

మదరాసు అందు సదరకమరాటా రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడినది.)

నోటీసు.

1485

మంగళగిరి రథోత్సవము.

(1919 సం॥ మార్చి నెల)

ప్రస్తుతము రాక్షసిబాగు చాలకుండుటం జేసియు మరికొంత ఇతరముఖ్యమైన ప్యాపారముల చే మంగళగిరిలో రాబోవు రథోత్సవమునకు యాత్రికులు పోవుటకు ప్రత్యేకముగా ప్యాసెంజరు బండ్లుగాని, స్పెషలుబండ్లుగాని వేయబడవు గావున పోనిచ్చగించువారు ముందుగానే జాగ్రత్త పడవలెను.

నంజనేలలు చొకుచెట్టు

యేలం నోటీసు.

చెన్నపురి హైకోర్టు

C. S. No. 63 of 1918.

వై వ్యాజ్యమున హైకోర్టువారివల్ల చేయబడిన ఉత్తరపుమేరకు వైవాజ్యములో రిసీవరుగా యేర్పరుచబడిన ఈ క్రింద చేవ్రాలుచేసి యందువారివల్ల అంబత్తూరు, ఆవడి రైలుస్టేషనులకు సమీపమునందు చెంగల్పట్టుజిల్లా నైవాపేట తాలూకా కోలడి గ్రామములో 24 యెకరములు నంజనేలలన్న నుమారు 31 యెకరములు! నేలలమీద యందు చాకు చెట్టున్న 1919 సం॥ మార్చి నెల 3, 9 తేదీలలో రైలువారి 31 కంట మొదలు బహిరంగమైన యేలమున విక్రయించబడును. యేలంనోటీసుకు ప్రాకోర్టులో 40 నెంబరు వక్కిలు ఆసీనున తీసుకొనవచ్చును.

పి. వి. రామచంద్ర రాజు.

హైకోర్టు వక్కిలు.

(531) మంచి బ్లాబ్బాకు సిరా. (1261)

అన్ని సిరాలకంటె శ్రేష్ఠతమమైనది. మిక్కిలి చాత్రనది. అందరిచేతను మిక్కిలికొని యాడబడినది. ఒకమాత్రం ఒక బుడ్డినిండ సిరా యగును. 144 మాత్రలు ఒక రూపాయి. 7 గ్రాములు గల పెట్టె 1-కి వెల 6—10—0 లో ఎట్ట, పసుపు పచ్చని సిరాలకు గ్రాము 1-కి 1—4—0 లో. ఉత్తరప్రద్యుత్తరములు ఇంగ్లీషుభాష నుండవలయును. The Manager, Swarnamayi Ink Store, 5, College Square, (W) Calcutta.

సిరాబిళ్లలు

నీళ్లలో జేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రత్యేకమునకు నుండును. కాగితముల చినికిపోదు ఒకబిళ్ల ఒకర సిరామగును. ఆసద్యతమగు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిళ్ల 144 టికి వెల 1-2-0. ప్రత్యేకమునమెట్టిసిరా నీలివర్ణము నల్లటి సిరాబిళ్ల 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్టటి సిరాబిళ్ల 144-కు 1-8-0 పచ్చని సిరామాత్రలు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద త్రముగ కొనవారలకు మంచి యినామాయలగును (12). ఉత్తర ప్రద్యుత్తరము లన్నియు ఇంగ్లీషులోనే నుండవలె. మదరాసు రాజధానికి సోలు యేజంటలు:—

మెసర్సు కె. ఎల్. వి. అయ్యన అంబకో,

110, 111, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

BENGAL INK FACTORY,

24. Tarak hatterji Lane, Calcutta

శ్రీ మధ్యకవడ

గీ తార హ స్య ము

547

అను

143

కర్తయోగ శాస్త్రము

శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము

శ్రీ నోరి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిచే పరివర్తితము. ప్రతి 1-కి ధర రూ. 3-4-0. వావిళ్ల. రామస్వామి శాస్త్రిలు అండ్ సన్స్ 192, ఎస్. ప్లనేట్, చెన్నపురి.

వృత్తాంతములు.

(0)

బొంబాయి కానసపథి:—అవధికార గవ్యుల కాలావధి 28-5-20 వరకు పొచ్చించబడెను.

కాదుగ్గ (గ్రేవరంపేరి):—రంగూనులో 1½ లక్షల కూపాయిల మూలభవముతో నీకర్తకసంఘ మేర్పరచబడినది.

మొయిలస్తీమరు:—6-వ తేది నీమటపాలను తెచ్చిన అలోందనాక నిష్పాదకమునకు (28-2-19) బొంబాయి చేరినది.

పురుచ్చేలో దియ్యపుధర:—పురుచ్చేలో దియ్యపుధర లింకను పెరిగిపోవుచున్నది. అచట కాటకము ప్రబలమగు నట్లున్నది.

కంగరావ్వి సభ:—ఏప్రిల్ 10-20 తేదీలను (ఈసభ నెలపున) మొవన్వింగులో కంగరావ్విరాజకీయాది సభలు జరుగును.

మొనూరు దొరతనమువారు తరువాత్తియలో కరెన్సీ నోట్లను ప్రజలపైబెట్టవలయు, రాబడిపన్నును కేసెదవలయు తెలియచున్నది.

రంగూనులో విషజ్వరము:—రంగూనులో విషజ్వరమువలన నిరంతరము 58 గురు చనిపోయిరి. వారిలో బుధవారమునాడు 16 గురు చనిపోయిరి.

రంగూనులో చిల్లరనాణెములు:—రంగూనులో చిల్లరనాణెములు చాలాలోటుగానున్నవి గాన వర్తకసంఘముల వారు దొరతనమువారికి వ్రాసిరి.

శ్రీమతి పురపాలకసంఘ సభ్యులుగా నెన్నుకొనుటకు గాని నియమించుటకు గాని నీటి కాదని కరాచీ పురపాలక సంఘము వారు బుధవారమునాటి రాత్రి తీర్మానించిరి.

భవంగరు మహారాణిగారి మరణము:—మహారాణి గారు లండనుగరమునందలి శ్రీసంపాదకులసంఘమునకు పాద్యక్షులుగా నుండిరి. గాన విద్యావికారదలకు మహారాణి వారి ఆకాలమరణమునకు వారందరును చాలచింతించు మహారాజావారికిని సంస్థానమువారికిని తపస్సానభూతిని తెలుపుచు తీర్మానించుచేసిరి.

సేవల స్త్రీమరు మెట్టబట్టుట:—26-వ తేది రాత్రితొమ్మిది నడిచిన పైనుటల నెక్కించుకొని చుట్టానాక కలకత్తాకిదగ్గురు రేవునుండి బయలుదేరెను. పంచవరాయెద్ద మెట్ట బట్టెను. కాన దానిని మరల 27వ తేదియందనుచున వెనుకకు తిరుగొనబట్టిరి. ఈసారి దానిని బాగుగా పరీక్షించక పోయ్యవలసి తెలియచున్నది.

సాకుస్తాగ్గిపార్డు మెరుకెమెంటు నందలి ఆర్మెర్లు సాకాలుగారు కొలబా కరెన్సీలో చచ్చినదియందెను. కాళ్ళుచచ్చున తుపాకీ పడియుండెను. ఆ గదిలో గ్రీ నను నైసికు దప్పటికి పండుకొనినట్లు తెలియచున్నది. సాకాలు కాత్కాలికపు పిచ్చిలో ఒడ్డుతెలియక ఆత్మహత్య గానచు కొనెనని జారీ తీర్పు జెప్పెను.

అమెరికను వాడివిలీ కంపెనీ యజమాని రిచ్చర్డ్ నీలరు గారు, కెవటను నెపిలు వెబ్బుగాదిని విశేషముగా గానుకురి యినందులక, బొంబాయి ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు గారు నీలరుగారికి 5 నెలల కఠినశిక్షను విధించిరి. బొంబాయి హైకోర్టులో మద్యాయి విజ్ఞప్తిజేసెను. ముఖ్య న్యాయమూర్తులను న్యాయమోహద్యుగాయను, న్యాయాధిపతిగాయను ఈ విజ్ఞప్తి నాలోచించి, క్రిందికోర్టువారి తీర్పును ఖానుమరచిరి.

బొంబాయిలో నీకల్ప వాణిమోహనదాసు కంపెనీవారు మానూరునందలి జోనెపు కంపెనీవారికి కొద్దిదినముల క్రిందట పి. పి. ద్వారా కొన్నిగడియారములను పంపగా, మార్గమధ్యమున వానిలో నాలిగింటిని రైల్వేయంత్యగులు ముగ్గురు సహించిరినని, కూనూరు మేజిస్ట్రేటు గారు, వారిని విచారించి, దోషులని నిర్ణయించి ముగ్గురు మోడు నెలలకాలము నిర్బంధ పాను ననుభవించుటకు శిక్షను విధించిరి.

మణిపురము దుట్రుకేసు:—ఈకేసులో దమనలాలు, సిద్ధగోపాలలను వారిమీద కేసు చేయబడెను. వారిని చెర పాలలో నుంచుటయేగాని వారిపై నెట్టికేసునుచేయలేదు. చెర పాలలో నుంచబడిన గడువుచెల్లిన మరల ను త్తరగిచ్చుకద్దతి 6 సారులు జరుపబడినదని వారిపక్షమున న్యాయవాది పెండెను గారు అలహాబాదు హైకోర్టులో అర్జి పెట్టెను. ఈకేసుకు వెంటనే విచారణకు పెట్టరలెనని నోటిసు చేయుటకు న్యాయ మూర్తులు త్తర విచ్చిరి.

కడుముచున్న రైలుబండిలో మంటలేరుట:—రైలు బండి బామనానీ స్టేషనుకు వచ్చునరికి ఎడమలేకుండ నుండెను. అట్టేమనులోనివారిక్కుటకు స్థలములేనందున నొక సరకులబండినితెచ్చి తగిలించిరి. కొన్ని మిగులకాయల బస్తాగూడ దానిలోనుండెను. దానిలో 150 మంది ఎక్కిరి బండికదలిక కొన్నినిమనుషుల కా బండిలో మంటలు కనబడెను. పిమ్మట నాబండిని విడదీసిరి కాని ప్రయాణికులు కలకరదడించున వారిలో చాలమందికి గాయములు తగిలినవి.

జి. వి. పి. రైలుపనికాండ సమ్యక్ జ్ఞు:—బొంబాయి వాడీ బండరులో నున్న సరుకుల స్టేషనున కుచేయుచున్న 400 మంది పనివాండ్ర గురువారమునాడు దుడమును సమ్యక్ జ్ఞుకట్టిరి. తీరములు హెచ్చించవలెనని వారు కొంత కాలము క్రతము అర్జి పెట్టిరి. దానికి జవాబు ఏమియును రాలేదు. ఇటీవల గుమాస్తాలకు తీరములను హెచ్చించిరిగాని పనివాండ్ర కపుడు నూడె నేమియును హెచ్చింపలేదు. యంత్రకాలుల పని వాండ్లు సమ్యక్ జ్ఞుకట్టెను వీరు సమ్యక్ జ్ఞుకట్టెను. ఇతరులకును చూచినను లాభము కనబడవలెనని వారిపుడు సమ్యక్ జ్ఞుకట్టిరి.

బెంగుళూరులో గత జూలై మాసాంధమునుండి 260 బరు మాసాంతము నరికి ఇతల్లు యింజా జ్వరమువలన 1,589 గురు మరణించిరి. వారిలో 1,189 గురు ఆస్ట్రబరునందున 829 గురు నవంబరునందున మరణించిరి. ఈ యధ్యసంవత్సరము నకును వడిన మరణసంఖ్య కేయికి 768 సాధారణముగ నీ యానుమానములకును పడు మరణసంఖ్య కేయికి 93. ఇతల్లు యింజాజ్వర మిషగరమున జూలైలో నారంభమయ్యెను. నెప్టంబరులో ప్రబలెను. ఆస్ట్రబరులో ఘోరస్థితి జెందెను. పిమ్మట క్రమక్రమమున తగ్గెను. మొత్తముమీద నీ రోగము కలన 2,568 రు బాధనొందిరి. వారిలో ఇండియను నైసికులు 70 గురు మరణించిరి. 1,105 గురు ఆనువత్రిలో జేచ్చుకొన బడిరి. వారిలో 126 గురు మరణించిరి.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(984) ఈ ఆత్మార్థ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగ దృష్టి, వాస్తవాభురము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్ర కాస్త్రము, భూకలైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ల కేక తమాషాలు, విచిత్రవిశేషదృశ్యము గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, ముమిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీనములో సమాధియుట, కేరములైన రిలకాయచేడే ముట లాడియుట, భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిట్టుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన ఆత్మద్యుతముగా మేజిక్ చేయగలవని గాగరంటి యుచ్చుచున్నాను. దీనికెల 4 రూపము పి ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగళా. (గుంటూరుజిల్లా)

అఖిలభారతీయ ఆయుర్వేద విద్యాపీఠపరీక్షలు (1045)

మామూలా స్థలములందు ముందు సంవత్సరపు సాంవత్సరిక పరీక్షలు 1919 సంవత్సరము నూర్చినెల 14, 18-వ తేదీలమధ్య జరుగును.

1. ఆయుర్వేద ఆచార్యపరీక్ష.
  2. ,, విశారద ,, (ప్రత్యుత్తరములు సంస్కృతములో నుండవలెను.)
  3. వైద్యపరీక్ష (విద్యార్థి దేశభాషలో నుండవలెను.)
- హిందూదేశములో ఎక్కడైనను 10 మంది విద్యార్థులు కూడినచో నక్కడ పరీక్ష స్థాన మేర్పరుపబడును.

ఇతర వివరములకును దరఖాస్తుపత్రములకును యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు.

నెక్రటరీ, ఆయుర్వేద మహామండలి,
ఆయుర్వేదకళాశాల భవనము, మదరాసు.

మదరాసు ఆంధ్రసదరకమరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండు కంపెనీలో ఇంకొక్కరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

సాల్వకొటార్సునుండి రవాణాచేయబడు చిల్లర సామాను:—ఈక్రింద బాపబడిన ప్రకారము ఒక వారములో కొన్నిరోజులవరకు ఇకముందు చిన్న చిన్న సామానులు సాల్వకొటార్సునుండి రవాణా చేయబడును.

సాతు వెస్టు లైన్.

జోలారుపేట బెంగుళూరుసిటీ మధ్యనున్న స్టేషనులకు బెంగుళూరుసిటీ స్టేషనునుండి బోవు వారికిని, కే. జి. ఎఫ్. రైల్వేస్టేషనులకును నోము, మంగళ, బుధవారములనాడు సామాను రవాణా చేయబడును. మదరాసు, జోలారుపేట స్టేషనులకు శుక్రవారము, శనివారములనాడు వంకు బడును.

వార్డు వెస్టు లైన్.

అర్కోణగు, కడప మధ్యనున్న స్టేషనులకు నోము, మంగళవారములనాడు రవాణా చేయబడును. కడప, గుంటుకల్ స్టేషనులకు బుధ, గురు వారములనాడును, గుంటకల్, రైచూరు స్టేషనులకు శనివారములనాడును రవాణా చేయబడును.

సౌత్ ఇండియా రైల్వే.

జోలారుపేట, మెట్టపాలియుము మధ్యస్టేషనులకు నోము, మంగళవారములనాడును, నీలగిరి రైల్వేస్టేషనులకు గురువారమునాడును, పోద నూరునుండి మంగుళూరువరకు గల స్టేషనులకు, కొచ్చిన్ స్టేటు రైల్వేస్టేషనులకుకూడ శుక్ర, శని వారములనాడు రవాణా చేయబడును.

నార్టు ఈస్టు లైన్.

ఈలై నమిది స్టేషనులకును, ఈలై న గుండా బోవు స్టేషనులకును ప్రతిదినము చిన్న సామానులు రవాణా చేయబడును.

ఇదివరకే ముందుగ అంగీకరించబడిన సామానులు చాలావరకు నిలవయుండుటగే దానినంతను వంపివేయవలసి యున్నది. కాబట్టి యికముందు వచ్చు సరకులు కొంతవరకే అంగీకరించబడును. తామంతబోవు సరకుల తాలూకు, ఫర్వార్డింగు నోటులను సాల్వకొటార్సు ఏజెంటుగారి కంపెనీ వారు సరకులు ఎక్కువ అంగీకరించబడునో తెలియజేసెదరు.

ఈ య వి త్వరలో వారికి తపాల్ ద్వారా తెలియపరుపబడును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1919-వ సం. మార్చి నెల 1-వ తేది

శనివారము.

విషమస్థితి.

లోకమాన్యుడు సర్ కెల్లెంతును ఛిరాలు గారిపై చెచ్చిన కేసులో, ఓడిపోవుటయం దాశ్చర్యమెద్దియు లేదు. ఆంగ్ల దేశపు జ్యూరులు విచారించవలసినవి, మరాఠీభాషలో నాయబడిన వ్యాసములు. వారికి మరాఠీభాష అగమ్యగోచరము. భాషాంతరీకరణములపై వా రాధారపడి యుండవలయును. భాషాంతరీకరణములు, మూలపు భాషములను నువ్వకవరచుట దుర్లభము. తిలకుగారిపై నెటులైనను, దోషారోపణ చేయ నెంచునపుడు, భాషాంతరీకరణముల విలువ యెట్టిదో గ్రహించవచ్చును. అంతయు గాక, తిలకు గారి వక్షము తీర్పు జెప్పచో, ఇండియా ప్రభుత్వముయొక్కయు, తెల్ల యుద్ధోగ్యులయొక్కయు ప్రతిష్ఠ కెట్టి భంగము వాటిల్లునో గమనింపవలయు నని, కార్సనుగారు జ్యూరులను హెచ్చరించిరి. ఇట్టి వాక్యములచే, వారి వర్ణాభిమానము పురి కొల్పబడుట, సహజము. సర్ నెలంతును ఛిరాలు గారు, తమకు గలిగిన విజయము నాధారపరచి కొని, కాంగ్రెసును దూషించుట కారంభించిరి. అబద్ధము పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, తిలకుగారి వ్రాతలు చిరకాలము నిరోధములేక కొనసాగిన వనియు, దేశములో పత్రికాస్వాతంత్ర్యమున కెట్టి కొరంతయైనను కలిగినేమో కామన్సు సభ్యు లిట్లు విచారించ వచ్చుననియు, రాజకీయాందోళనాపరల విప్లవభణము నికమీద ప్రభుత్వమువారి రెంతమాత్రమును సహించజనదనియు, దేశీయ మహాజనసభలో సంధిపథ ప్రాతినిధ్యము గూర్చిగావించబడిన తీర్మానార్థమును గ్రహించుట భావ్యమనియు, ఛిరాలుగారు హెచ్చరించిరి.

హిందూదేశముపై సంకను నిర్బంధములపై నిర్బంధముల జొప్పించవలయునని, ఛిరాలుగారిొక వంక ప్రోత్సాహపరచుచుండ, లండను ప్రైమువత్రిక భారతీయులపై తన దురాగ్రహమును వెలిబుచ్చుచున్నది. కొంతకాలమునుండియు, లండను ప్రైమువత్రిక భారతీయాశయములపై కొంగ్ర సానుభూతి జూపుచున్నటుల గన్పట్టెను. జియోఫ్రీడానను అనువాదు ప్రైమువత్రికాధిపత్యము వహించుచుండిరి. తమకు ప్రైమువత్రిక ప్రక్క తాళము వాయించుట లేదని, నార్త్వీప్రభువుగా రసంతృప్తి గనుబరచుచుండిరట. ఆ కారణముచే, డానను గారు పత్రికాధిపత్యమునకు రాజీనామా నీయవలసినచ్చెను. వీరిస్థానమును, హెన్రీ విక్ హాముస్టీడు గా రాక్రమించిరి. ప్రైమువత్రికా వ్యాససంగ్రహము జూచిన, నయ్యది నూతనపత్రికాధిపుని వ్రాతవలె గాన్పించుచున్నది. రాల్ఫ్ బిల్లులగూర్చి, సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలో జరిగిన చర్చచే ప్రైమువత్రికకు కట్టరాని కోపావేశము గలిగెను. పాపము, మితవాదులయినను బిల్లులకు చేయూత నొసగుదురని తలచిన ప్రైమువత్రిక కట్టియాశ గూడ దొలగిపోయెను. భారతీయులు జూపుచున్న యశమృతి జూచిన, దేశములో కృత్రిమాందోళన మొకటి ప్రబలము గానున్న దని, ప్రైమువత్రికకు దోచెను. ఈబిల్లులు, కొనసాగకపోయినచో, దేశములో భయంకరముగు విప్లవము జనించు నని

ప్రైమువత్రిక నూచించుచున్నది. రాల్ఫ్ బిల్లు నివేదిక నూచనలకు సమాధానము జెప్పజాలక, ప్రజా ప్రతినిధులు ప్రభుత్వమువారి నెట్లులయునను, భంగ పరుచు యత్నించుచున్నారు. శాసనసభలో జరిగిన చర్చ నంతను పరిశీలించిన, హైదరాబాద్ రాజకీయ సంస్కర్తలు నూతనావకాశముల నుపయోగించి కొన ప్రయత్నించుట లేదని ప్రైమువత్రికకు దోచెను.

ప్రజాప్రతినిధులను దూషించుటతో సంతృప్తి జెందక, మొదటి బిల్లును మూడు సంవత్సరముల వరకు తాత్కాలికముగ నమలులోనుంచ నంగీకరించి నందులకు, ప్రభుత్వము వారితోవైకూడ నసంతృప్తి జూపుచున్నది. కాని, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునం దంతటను, హిందూదేశము నందు మాత్రమే, ఇట్టి దండన శాసనముల జొప్పించవలసిన యవసర మేమి గలిగెనో ప్రైమువత్రిక యోచించెనా? దక్షిణాఫ్రికాలో, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో సంబంధములు వదలికొన నెంచు జాతీయవాదులపై నిట్టి దండన శాసనముల నేల ప్రయోగించలేదు? మీరు మిక్కిలి, వీరు సంధిసభకు వెడలి తమ కోర్కెల వెలిబుచ్చుట, కనుజ్జయె సగుట, వింతలలో కెల్ల వింతయగుచున్నది. ఇంగ్లండులో సికఫీను పార్లమెంటు స్థాపించబడినను దండన శాసనములు ప్రవేశపెట్టబడలేదు. ఇతరదూరము జోనేల? మాతృదేశముకు నింగ్లండు దేశస్థితి ఎటులనున్నది? శాంతి ప్రబలవలసిన సమయమున, గనుల పనివాండ్రు సమైక్యపైద మని బెడరించుచున్నారు. గనులతోనే ఆంగ్ల దేశపు యునికి యంతయు నాధారపడియున్నది. వీరి బెడరింపుల నడచుటకు ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు దండన శాసనముల ప్రయోగించక, వారి నెటుల నమునను సమాధానపడుట యత్నించుచున్నారు. చారికవ్వముల గూర్చి విచారించుటకు, విచారణసంఘము నొకదాని నేర్పరుట, లాయరు జాజ్జిగారు నిశ్చయించిరి. ఈవిషయమై పార్లమెంటు సభలో నొక చట్టమును లాయరు జాజ్జిగారు ప్రవేశపెట్టిరి. ఇంతటి సానుభూతితో ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు వర్తించుచున్నను, రిచర్డ్సుగారి చట్టమును ప్రోసివే ఘవలయునని, కామన్సు సభలో సవరణ నుపహించిరి. 15 వ మార్చి తేది లోగా, పనివాండ్రకోర్కెలు సఫలపరుపబడెదల, పనియంతయు నూనివేయబడు ననియు, వాగాడంబరముతో నిమిత్తము లేదనియు, భామసుగారు వలికిరి. రిచర్డ్సుగారి సవరణ ప్రోసివేయబడినను, పనివాండ్రు విచారణాఫలితముల నోపికతో సరి ట్లించెద రని దలచుట కవకాశము లేకున్నది.

సామ్రాజ్యమందలి వివిధభాగములలో నింతటి యసంతృప్తి జనించుచున్నది. నిర్బంధవిధాన మొక్కడను అవలంబించబడకుండ, హిందూదేశమున కిట్టి దుస్థితి దాపరింపనేలనో, ప్రైమువత్రిక కారణముల జూడకున్నది. ఇంతవరకును, దేశము నందు శాంతి ప్రబలియున్నది. అరాజకము పూర్తిగ రూపుమాసినది. సంస్కరణవిధానము ప్రసాదించబడు నను సంతోషముతో, దేశమంతయు నూతన యుగోదయమునకు వేదియున్నది. అట్టి శుభసమయమునం దకారణముగ, నిర్బంధశాసనములు ప్రవేశపెట్టబడ నున్నవి. ఈవార్తచే దేశమునం దొకకొననుండి వేరొకకొనవరకును అపూర్వముగు కలవరము జనించిన దనుటకు సందియము లేదు. కాని యిదియంతయు, కృత్రిమమని, ప్రైమువత్రిక సంతృప్తిజెందుచున్నది. ఇట్టి దురూహలను వ్యాపింపజేసినంతమాత్రముచే నిజ ముగను. నేటిదినము, రాల్ఫ్ బిల్లుల సైల్వెక్టుమిటి నివేదికము సామ్రా

జ్య శాసననిర్మాణసభలో ప్రకటింపబడినది. ప్రజాశయ శత్రువు లందరును, మరియొకమారు తమశక్తుల నన్నిటిని గుమికూర్చుచున్నారు. తిలకు గారి కేసు, రాల్ఫ్ బిల్లులువారికి సందుగదొంగినవి. దేశమునకు విషమదశ ప్రాప్తించిన దనుటకు సంతి యములేదు. ప్రజాప్రముఖు లందరును, తమతమ భేదాభిప్రాయములను వెనుకజెట్టి, ఏకాశయ బద్ధులై నిర్బంధశాసనము లమలులోనికి రాకుండుటకు దృఢప్రయత్నముల గావించవలసి యున్నది. సంస్కరణముల గూర్చి ఎట్టి భిన్నాభిప్రాయములు ప్రబలివను, తొందరలేదు. జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలుగుచున్నపుడు, సంస్కరణము లెట్టివి యయినను, ప్రజలకు సౌఖ్యమును, ఆనందమును సమకూర్చుటయే. ఈ సత్యమును గ్రహించి, అన్ని పక్షములవారును గలసి మాతృదేశము నీ యాపదనుండి తప్పించుటకు, నేకద్విబద్ధులై కృషిసల్పుట ధర్మము. రాల్ఫ్ బిల్లులను గాంధీ మహాశయుడు తీవ్రముగ ఖండించుచు, ప్రజాభిప్రాయమును నిరసించినందులకు తాండ్లెనుగారిని ధూరిరి. రాల్ఫ్ బిల్లులు శాసనము లగుచో, సత్యాగ్రహవ్రత మవలంబించుటకు గాంధీగారును, వారి యనుచరులును సంస్థిధులయి యున్నటుల దెలియుచున్నది. దేశమునం దనవసరముగు సంతోభము గలుగనియక, బిల్లుల దీసివైచుట కిక నయినను, ప్రభుత్వమువారు పూనుట, శ్రేయస్కరము.

క ఆ పు బా ధ

కఆపుబాధ దేశమున రానురాను యధిక మగుచున్నది. ప్రస్తుతి దుస్థితి నివారించబడని యెడల, దేశమునం దెంతటి సంతోభము గలుగునో జెప్పజాలము. ఆహారపదార్థము లన్నింటి ధరలును, మిక్కుటమగుచున్నవి. సామాన్యప్రజల జీవనము దుర్భరమగుచున్నది. ప్రజాసామాన్యము నందీవిషయమై, విశరీతయగునసంతృప్తి వ్యాపించి యున్నదని, అధికారులు గ్రహించుట భావ్యము. రాజకీయాందోళనముచే, నిట్టి యశాంతి ప్రబలియున్నదని, అధికారులు సలపెట్టుకొనుటచే యియమం తయు లాభముండదు. ఆర్థిక దుస్థితిని దొలగించుటకు తాత్కాలికశాంతిక గడంగినను లాభముండదు. మూలకారణముల సరయవలయును. ప్రజా ప్రతినిధులతో యోచించి వారితోద్వైటుగై కొనవలెను. ప్రజల జీవన మింకను దుర్భరముగాక ముందే, తగినచర్యకు గడంగుట, ప్రభుత్వమువారి ధర్మమైయున్నది. ప్రస్తుతదుస్థితిని, మెయిలు పత్రిక కనులగట్టినటుల వర్ణించినది. ఆ వర్ణనము నైనను బరిశీలించి ప్రభుత్వమువారు సత్వర కార్యాచరణమునకు గడంగుట భావ్యము. మెయిలు పత్రికా వాక్యముల నిట నుడపారించుచున్నారు.

“చెన్నపురి మార్కెట్టులో, బియ్యపు ధర ఇంకను పెరుగు ననియు, రూప్యమునకు రెండు పడులకన్న తక్కువగ బియ్య మింకముం దమ్ముబడు ననియు, వదంతి ప్రబలముగ వ్యాపించియున్నది. ధర హెచ్చుటకు కారణమెద్దియో తెలియదుగాన, వదంతి నిజముగావచ్చునని మాత్ర మనేకులు తలంచుచున్నారు. ఏలనన, ఒకసారి ధరలు హెచ్చినపిమ్మట, అవి తగ్గకుండుట అనుభవైక వేద్యమే. వీసె 12 అణలకు పంచదార విక్రయించబడుచున్నది. యధారంభ మైనపిమ్మట, ఇంత హెచ్చుధర నిదివరకు లేకుండెను. జీవితావసరములు లభింపకుండుటచే బీదలు వడడిబాధ యటుండ, కిరణనాయలు కఆపు గూడ యీ తరుణమునం దే ప్రవేశించినది. ఎటులనో కొంచెము మొత్తమును సంపాదించగలిగిన

విక్రయదారులు, వివరీతముగు వెలల కమ్ముచున్నా రు. అయితే కంపెనీలు, ధరలను నిర్ణయించి, ఆధర లకు కిరసనాదుల నమ్ముట కంగీకరించిరి. కాని, కొలదిమొత్తము గొనెడి బీదవానికి మాత్రము, నూనె చవుకగలభింకక, మిగుల బాధనొందు చున్నాడు. ఆహారపదార్థముల ధరల కరిగిలింపి, కరిగితులు రానుగాను గుర్భర మగుచున్నవి. ధరలనిర్ణయమున కధికారు లెన్నటికిని తగినచర్యల దీసికొనరని, ప్రజలు నలంప మొదలిడుచున్నాడు.

ప్రజలలో వ్యాపించుచున్న సరాశ సరికట్టుట, అధికారుల ధర్మమని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు.

దక్షిణాఫ్రికా : భారతీయులు

భారతీయవాణిజ్యమునకు భంగము కలిగించి, దానిని రూపుమాపుటకు, దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రజలు త్వములు జరుపబడుచున్నట్లు, ట్రాన్సువాలు ప్రాంతవసంఘాధ్యక్షు లీ దేశమునకు తిండ్రివార్త నిచ్చిన విషయము మాచుకువరులకు జెలిసియేయు న్నది. ఈ సందర్భమును పురస్కరించుకొని, గాంధీ మహాశయుడు ప్రతికల కొక లేఖను వ్రాయుచు న్నాడు. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున, ఇండియా ప్రభు త్వమువారు వెంటనే జోక్యము కలుగ జేసికొనవలె ను. హార్డింగ్ ప్రభువుగారివలె ధైర్య మవలంబించి, విచారణజేయుట కిద్దరు ప్రముఖుల సీదేశమునండి కంపవలయును. లేనిచో, దక్షిణాఫ్రికా దేశ మును, సత్త్వాగ్రహవిధానము మరియొక మారు కల వరపెట్టక మానదని, గాంధీమహాశయుడు దెలుపు చున్నాడు. దక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వ మువారు, భారతీయుల నందరను నిరర్థకుల జేతు బ్రయత్నించుచున్నారని ఇంతియ గాక, ఆఫ్రికా నివాసుల జంతుగులనైనను తాత్కాలికముగ దేశ మున బ్రవేశింప, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుట లేదని తెలియచున్నది. ధనవంతు లెవరయినను మరియొకచో, వారిచుట్టుము లా దేశమునకు నెడలి, వారి వ్యవహారములను జూచుటకు వీలు లేదట. గాంధీగారికిని, ప్రభుత్వమువారికిని జరిగిన సమాధానము భంగపరుపబడుచున్నది. మరి యొకమారు దక్షిణాఫ్రికా సమస్య దేశము నెగుర్చుచున్నది. హిందూ దేశము త్వరలో నధినివేశ రాజ్యస్థానము బడయనిది, ఎంతటి ప్రయత్నముల సలిపినను, దేశ ముర్వారము గాంచజాలదని, సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. సంస్కరణముల విషయమై వెనుకంజవైచెడి, మిత వాదసాదర లీ యవసరమును గ్రహించి కృషి సల్పుట భావ్యము.

శ్రీమూలము సంఘము.

తిరువాన్కూరులోని శ్రీమూలముసంఘము, ప్రజాప్రతినిధి సభాస్థాన ముక్రమించుచున్నది. ఆ సంఘమువారి సమావేశమున, సభ్యులనేకులు, స్వపరిపాలనావాంఛను వ్యక్తపరచిరి. బడ్జెట్టుపై చర్చలో పాల్గొనుటకు తమ కధికార ముండవల యుననియు వీరు గోరుచు, ప్రపంచమున ప్రజా స్వామ్యమును వ్యాపింప జేయుటకు విల్పను లాయడు జార్జిగార్లు గనుబజచిన యభిప్రాయముల నుదాహరించిరి. ప్రపంచమునంతను సంచలించ జేయుచున్న మహాదాశయముల చిహ్నమే, హిందూ దేశమునందు వ్యాపించుచున్న స్వరా జ్యాంధోళిని, స్పష్టపరచిరి. 20 ఆగస్టు లేది ప్రకటనముకూడ, నూతనాశయచిహ్నమే యును యే సందియము లేదు. బ్రిటిషు హిందూ దేశపు ప్రజ లెట్టిభావములలో నుజ్వలితులగుచున్నారో, తిరువాన్కూరు రాజ్యప్రజలుకూడ నట్టి సద్భావ భరితు లగుచున్నారనియు, కొన్ని సంస్థానములు స్వపరిపాలనమువంక కిడివర కే నడువ నారంభించిన

వనియు, ప్రజాప్రతినిధులు నుడివీరి. తిరువాన్కూరు మహారాజగారు, ప్రజలు గోరకుండ గనే, అనేక సంస్కరణములను సంస్థానమునందు ప్రతిష్ఠించిరి. సంస్కరణములలో కెల్ల సత్కృష్ట మగు, స్వపరిపాలనా సంస్కరణమునుకూడ తప్పక ప్రవేశ పెట్టవలయు నని, వీరు గోరిరి. తిరు వాన్కూరు దివానుగా రివిషయమై యోచించెద మని జెలిపి. దేశమునందంతటను, స్వపరిపాలనా వాంఛ ఎటుల నల్లుకొనుచున్నదో, యందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. స్వదేశసంస్థానాధీశు లీసమస్య నెంతత్వరలో బిష్కరించిన నంతటిజేమకరము జాతీయవిద్య.

బెరుఫర్డు కళాశాలలో, నువస్థాపించుచు, హిందూ దేశమునందు ప్రాథమికవిద్య ప్రజాజీవిత మున కనుగుణ్యముగ లేదనియు, విద్యావిధాన మున కర్షకుల యవసరముల ననుసరించి నూతన సిద్ధాంతము గావించుట యవసర మనియు, యూ నఫ్ ఆలీగారు స్పష్టపరచిరి. ఫిషరుగా గాంగ్లదేశ ములో గావించిన మార్పువలెనే, హిందూ దేశము నందును ప్రభుత్వమువారు జాతీయవిద్యను ప్రవేశ పెట్టుట పరమధర్మము.

డక్కా విశ్వవిద్యాలయము

యూనివర్సిటీ విచారణసంఘసవేదిక మిండు వెలువడకున్నను, డక్కా విశ్వవిద్యాలయసిద్ధా నావసరమును విచారణ సంఘమువారు సూచి చెదరని, వంగదేశపు గవర్నరు రొనాల్డుషే ప్రభువు గారిటీషల బలికియుండిరి. సవేదిక మింకను వెలు వడకున్నను, నూతనవిశ్వవిద్యాలయమున కొక లక్షరూప్యములను ప్రభుత్వమువారు బడ్జెట్టులో జేర్చిరి. డక్కా విశ్వవిద్యాలయమును త్వరలో నిర్మించి, దాని నభివృద్ధిపరచుటకు రొనాల్డుషే ప్రభువుగారు దృఢసంకల్పులై యున్నారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ విర్మాణముకూర్చి, ప్రజలలో కార్యసాధనోత్సాహము ప్రబలుటలేదు. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు పట్టుదల గనుబజచుటలేదు. ఆంధ్రప్రముఖు లెంతకాల మీ యంసభావము జూపెదరో దోచుకున్నది.

సంస్కరణసంఘములు

సంస్కరణ సంఘములు తమ విచారణను ముగించివి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తమ నివేశ కల సంపివి. యూనియను సభ్యు లాంగ్ల దేశమునకు వెడలుచున్నారు. అధ్యక్షు లగు సాతుబరో ప్రభువుగారు అస్సాసియేటుకు వెళ్లు ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, నివేదికల గూర్చి ఎట్టిసమాచారము దెలుప వీలులేదనియు, పార్ల మెంటులో నవి చనువబడువరకు వాటి సతిరహస్య ముగ నుంచవలెననియు, జెలిపి. తమకు, అధికారులును అధికారులును గావించిన సహాయ మును, వీరు గొనియాడిరి. విచారణసంఘసభ్యు లలో, సమరసభావము పెరిగెనని, వీరు వివరిం చిరి. సంస్కరణసంఘముల నివేదిక లెటులున్నను, ప్రజాప్రముఖులసాక్ష్యమును గ్రంథస్థము గావించక రహస్యముగ గావించబడిన విచారణపై, ప్రజ లలో విశ్వాసము పెరుగజాలదనుట లిధ్యము.

దేశభక్తను పత్రిక.

ఈ పత్రిక వేయిరూప్యముల ధరావతు నిది వరకు ప్రభుత్వమువారియొద్ద చల్లించియుండెను. 1918 సంవత్సరము 24 జూను, 23 జూను, 4 జూలై, 20 నవంబరు, తేదీలను ప్రచురింపబడిన న్యాసములకు, పత్రికాశాసనముక్రింద వేయి రూప్యముల ధరావతును ప్రభుత్వమువారు స్వాధీన పరచి కొనిరని తెలియచున్నది.

ఎప్పుడేపత్రికపై, పత్రికాశాసనము ప్రయోగించ బడునో, దోచుకున్నది. దేశభక్తనుపత్రిక తమిళ దైనికపత్రిక. దేశభక్తను పత్రికావ్యాసముల బాహుతరీకరణమును జూచితిమి. అధికారవిధా నము మూరి, స్వపరిపాలనము ప్రతిష్ఠింపబడవల యుననుటయే, ఈవ్యాసములారాంశ మైయున్నది. సివిలుహక్కుల సంఘములు వెటనే చురుకుగ బని చేయవలసియున్నది. జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగెడి సిర్పంధశాసనములు దొలగి, దేశమున శాంతి చేకూరుటకు తగిన ప్రయత్న ముల గావించ నీ సంఘములను హెచ్చరించు చున్నారము.

నానికవార్తలు

గుంటూరులో ప్లేగు:—ఈ పట్టణమున ప్లేగు ఇంకను తగ్గక తీవ్రస్థితియందున్నది. 56 రోజులనుండి కొత్త చేటలోకూడ ఈ వ్యాధి ప్రాగంభించినది మొదలు ఈరోజు వరకు 404 మందికి తగిలినది. 239 మంది మరణించిరి. (దేశాభి మాని)

తపాలా నోటీసు:—కొంబోనుండి దక్షిణాఫ్రికా కు బోవు తపాలా మెయిలునకు బోవు నుత్తరముల మార్పు 8-6 తేదీ సాయంకాలము 8 గంటలలోపున మదరాసు జనరలు తపాలాఫీసులో జేయవలెను.

కొంబూ ప్రీల్ లక్ష్మీనిలూససభ:—ఈ సభ వారి 11-6 వార్షికోత్సవము మార్చి 2 తేదీ ఆదివారము సాయం కాలము 2, వైశ్రాత్మ్యకోడ్డు గృహములో జరుగును.

నిమ్మ జాత్యుద్ధానికి సంఘము:—ఈ సంఘము వారి యాసమావ్యయన తిరువత్తియూరు సెంటరులో స్వామి బ్రహ్మాండగారు, ఎమ్. ఆర్. జంబునాథముగారు “ఆభి వృద్ధిని” గూర్చి మార్చి 2 తేదీ ఆదివారము జరుగును. 8 గంటల వరకుసంపదెదరు.

ఆంధ్రసభ:—ఈ సభవారు మార్చి 2 తేదీ, ఆది వారము సాయంకాలము 8-80 గంటలకు బ్రాడ్వే, 9 నెంబరు గృహమున నున్న ఆంధ్రహాలులో “వారిశ్చంద్ర” నాటక మును ప్రదర్శింతురు. టి రాఘవాచారి బి.పి. బి. ఎల్ గారు వారిశ్చంద్రప్రాత్రమును ధరించెదరు.

మైలాపూరు సంగీతసభ:—ఈ సభ వత్సవన టి. పి. వంశాచార్య భాగవతము గారు మార్చి 2 తేదీ సాయం కాలము 4-15 గంటలకు గోఖలేహాలులో శ్రీమతి సర స్వతీబాయి “శ్రీరామకట్టాభిషేకము” గూర్చి వారికథాకాల డ్రిఫము జేయును.

శ్రీసంగీతశాల:—మార్చి 2 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4-15 గంటలకు గోఖలేహాలులో శ్రీమతి సర స్వతీబాయి “శ్రీరామకట్టాభిషేకము” గూర్చి వారికథాకాల డ్రిఫము జేయును.

క్యాటెడరులు:—హాడసు అంతు కంపిసీ నాకు సంపిన రెండు క్యాటెడరులు మాకార్యాలయము జేరినవి. ఇందొకదానిపై నో:పాక్వాక్యకుందరి చిత్రపటమును, రెండవ దానిపై గ్రీకు కల్పములనుండి గైకొనబడిన నాయికానాయకుల యొక్క చిత్రపటమును రచయితయును చిత్రంపపడి యున్నది.

ఆ. నారాయణరావుగారు:—ఇదివరకు ఆమె రికా దేశమునకు వెడలి, బి. ఎన్. సి. పట్టము వరిన ఆకుపల్లి నారాయణరావు గారు ఆమెకికానుండి నేను మదరాసునకు విచ్చేసిరి.

ఒకపోలీసు యుద్ధోగిని హత్యచేయటం:—కోయం బుత్తూరులోను హడనూరులోను పోలీసులై త్వ పోలీసులు ఇదెన్నెక్క గానుండి చాలకేసులలో పనిచేసిన శ్రీనివాసయ్యం గారిని 27-6 తేదీని ఎవరో కొడయకెనాబకోడ్డు స్టేషను యొద్ద హత్యచేసిరి తెలిసినది. వివరములు తెలియదు. డిప్యూటీ కలక్టరు టి. రంగస్వామయ్యంగారు ఎం. పి. గారికి హత్య చేయబడిన శ్రీనివాసయ్యంగారు, అల్లుడు.

సంధిమహాసభ విశేషములు.

(రైలు రు విజన్స్)

అంధ్రము

సంధిమహాసభ.

అంధ్రము, ఫిబ్రవరి 25:- ప్యాసింగు ప్రకటనము.- ఆస్ట్రేలియా మాంగియా రాష్ట్రముల తగిన ఒకటివడికల రాజ్యమునందల మార్చి 1 వ తేదీన చెల్లింపబడవలయు మామనల తగినసామ్యముల చెల్లింప వలసరము లేదని కాపనములను బలవత్తరజేష మంత్రు లంగీకరించిరి. (ప్రాప్త) ఇట్టిలం దేన్నదీ పోలడక ములు పోలంతు నకు మా గ్గు బ దే వ ల యు న ను నమస్సును వా రా లో డి ం చి రి. ఆ ర్థే కి రా ను చట్టమును తొలగింపవలయు నను పరామనాని వాంఛితములను గూడ వారు విచారించిరి. కడతిన పదిసంవత్సరములనుండియు మోరొకోయందలి జర్మనులు ప్రాప్త్యజేషముపట్ల క్రతుభావమును జూపుచుండిరి. అట్టికమిద జేషమందే తగిన యేర్పాటులను జేయవలయునను సమస్యనుగూడ వారు విచారించిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మిక శాసనము

అంధ్రము, ఫిబ్రవరి 26:- ప్యాసింగు ప్రకటనము. అంతర్జాతీయ కార్మికసమస్య విషయమున స్వరూపాలక వలస జేషములు, పాలక సంస్థానములు కలసజేషములు ఎట్టి ఆభిప్రాయములను గలిగి యున్నవియు సంకల్పాతీయకార్మికసంఘమువారు జేషువిచారించెదరు.

పరిపాదు సమస్యలు

అంధ్రము, ఫిబ్రవరి 26:- ప్యాసింగు ప్రకటనము.- క్రతుజేషములతో సంబంధించిన పరిపాదుసమస్యల నెటు పరిష్కరింపవలయునదియు బలవత్తరరాష్ట్రాధిపతియొకమిమను వారికి తెలియవలసింది. తెల్లియనుల కోరికల నెట్లు పరిష్కరింపవలయునదియు గోడువాన వివరించిరి. ఈమేనియావాంగరి దళముల మధ్య ప్రాప్తియేనియాండు దొక మధ్యప్రదేశము నేర్పరచవలయునను యుద్ధసంఘమువారి తీర్మానములను సభ జారంగీకరించిరి. వారు అర్హియనుల హక్కులను గొడ తగ్గించిరి.

మాంటాగూగారు పారిసుకు వెళ్లుట

అంధ్రము, ఫిబ్రవరి 22:- మాంటాగూగారు నేడుదయమున పారిసు నగరమునకు వెళ్లిరి.

రాష్ట్రాధిపతియములు

అంధ్రము, ఫిబ్రవరి 27:- రాష్ట్రాధిపతి విషయములను గూర్చి ఆలోచించుటకు సంధి సభవారొక ప్రత్యేకసంఘము నేర్పరచిరి. ఏమ్యుం కోయినిట్లు క్రతునిధులు చెప్పిన విషయములను విసిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సభ

అంధ్రము, ఫిబ్రవరి 27:- ప్యాసింగు ప్రకటనము.- ఒకానొక వలసజేషము సంకల్పాతీయ కార్మికసంఘమున జేర్చుటకు కలయు గుణములను గూర్చి బ్రిటిషు స్పీకరుండొక ప్రాయబడినదాని నీ సంఘమువారు నేడంగీకరించిరి. ఒక సాంఘాతిక రాష్ట్రమున కన్నెన్నదులో జేర్చుచున్నా అను అంశమును గూడ వారు తగ్గించిరి అంతర్జాతీయ సాంఘిక సభ వరల అట్టిబున నెలలో జరుగును.

ఇంగ్లండు

పార్లమెంటుసభలో చర్చ

గనుల పనివాండ్ర చట్టము

అంధ్రము, ఫిబ్రవరి 24:- ఈ చట్టము పార్లమెంటు సభలో రెండవసారి చనువబడినది. గనులపనివాండ్ర సంఘాధ్యక్షుడును ప్రధానమంత్రియు నూడించినవిషయములు ఆకాశాచక్షములగున్నవి. చేతనముల గంటలవిషయమును దొరతన మువారు మార్చి 26-వ తేదీలోపున పరిష్కరింపవలెననుగనులను ప్రభుత్వపరిపాలనము క్రిందకు తెచ్చుట అనునీర్ధాంతమును ప్రధానమంత్రి అంగీకరింపదగినను, అవికము మలిమిఖ్యమైనదగుటచే దానిని ఆచరణమునకు తెచ్చుటకుయందు దానినిపూర్వ ఆలోచించుట కొకసంఘము నేర్పరచదగునని ఆదేశముగారు

నుడిచిరి. ఈ చట్టమును త్రోసివేయునలెనని రెవర్సునుగారు రుప పొడించిరి. గనులపనివాండ్రు కోరినకోరికలు నెలకొనిపో మార్చి 15-వ తేదీన సమ్యక్జురతనని ఉత్తరువు జేయబడినది. ఎన్ని కలుములు చెప్పినను ఆ తీర్మానము మారదని జే. హెచ్. థామసుగారు నుడిచిరి.

ఉత్తరజేషగనుల పనివాండ్రు దొరతనమువారి నూచనల కంగీకరించిన సర్ ఆర్. థామసుగారు నుడిచిరి. గంటల చేతనముల విషయము విచారణమింపగాని పొటనే పరిష్కరింపబడ వలెనను, గనులను ప్రభుత్వ యాజమాన్యము క్రిందకు తెచ్చువిషయమును గూడ కేటము నిర్ణయించి సర్ ఆర్. థామసుగారు ఆలోచించవలెను. సమ్యక్జురత జరుగునను, భయముండినను గూడ నిట్టి ముఖ్య విషయములను బాగుగా జాలోచింపకుండ నెవరును జేష సామాన్యపాలకులు. కార్మిక కక్షవాన మరెన్నో గోజు లాగిన అనుభూముగా పరిష్కరింపవలెను. జేషము గడించిన మహాప్రపంచ స్థానమును తొందరపడి భ్యంసముజేయుట కార్మిక కక్షమువారికి పొడిగాను. (హర్షము) మధ్యకర్తరెవరైనానుగనుల గతులని వాండ్రంగీకరించనందున మార్చి 31 వ తేదీలోగా పరిష్కరింపబడునని దొరతనమువారు అంచనాగా నుడిచిరి. లామసుగార్లు గారు తెలిపిరి. రెవర్సు గారి సవరణకు అనుబంధము 48 య; ప్రతిపూలును 257 గురు. అది పీకీచోయినది. చట్టము రెండవసారి చనువబడినది.

నెలబొగ్గు పరిశ్రమ

అంధ్రము, ఫిబ్రవరి 24:- నెలబొగ్గు పరిశ్రమయొక్క నితిగతులను విచారించుట కొకసంఘము నెలకొల్పుచు ప్రజల మందిరమున ప్రధానమంత్రి గారొకటియగు ప్రతిపాదించిరి. అట్టియి చాల అవసరమైనదగుటచేత నీకోజుననే దానినంగీకరింపవలయునని వారనిరి. గనిపనివారలకోరిక లొసగబడుటకు ముందుగని సంఘమువారు వారినితిగతుల నన్నిటిని పరిశోధింపవలయునను గాని బిల్లు నింతకర్తగా నంగీకరింప గోరుచున్నానని అతడు చెప్పెను. ఇక నై నిత్తులను విడిచి వెట్టుటలో మొట్ట మొదట గని పనివారల సంకతియే ఆలోచింపబడును. తక్కిన పరిశ్రమల సుగతి తరువాత జాలోచింపబడును. ఇప్పటి కప్పుడే 2 లక్షలకుపై నెట్టును ముడి గని పనివారలు నైతిక నేర నుండి విడుదలచేసి, అప్పుడు వారి కొనగలపడిన మరతులు చాల ఉపావంతములగు నున్నవి. అంత ఉపావంతములు యూత్తునందు మరె యెచ్చటకు గనించవు. మరియు నైతిక నేరము విడుదలవుతు గనిపనివారియలసినదని కోరిన కోరికలు జేషములందటికి చాలాపాధాకరములగు నుండును. అయిన వారి నెటుయిర తగ్గింపవలయు నుటకు నేనంగీకరించుచున్నాను. గనిపనివారలు కోరినతక్కిన కోరికలు చాల కఠినమైనవి; కాల్వకస్యభారము గలవి. తి గంటలకుబడులు కోజున కాయగంటలే పనిచేయునట్లు నియమింపవలయునను వారికోరికలను జేషమునకు అనుకూల్యముగ మూడవ సంతుపని తక్కువయగుచున్నది. ("కాను" అనికేటము) విచారణసంఘము నెలకొల్పుట కది మరియుక కారణమని అతడు చెప్పెను.

తక్కిన పరిశ్రమలు

గనిపనివార లడిగినవాంధిరములనిచ్చిన తక్కిన పరిశ్రమలందలి పనివారలలో ననేక నేలమండి పనిలేకయుండుననిచాల ముడి చెప్పుచున్నాడు. ఇందులను చను నేలబొగ్గు, ఇరుము, ఉక్కు, యంత్రాలముల కర్తకమును, గ్రేటు బ్రిటునునకు జీవకాధారముగు అన్ని వ్యాపారములను విశేషముగ చెడిపోవును. బహుశా ప్రభుత్వమువారి లెక్కలు తప్పియుండవచ్చును. అందులకే ఈ విచారణసంఘము. ఈ కోరిక లీయబడునెడల ఉక్కు విలువనుండి 10 వంతులవొప్పున పెరిగిపోవుననియు, నేలబొగ్గువిలువయు టన్ను డగర్ 8, 10 పిల్లింగులవరకు పొచ్చిపోవుననియు ప్రభుత్వమువారికి తెలియవచ్చెను. మరియు నేలబొగ్గు వ్యాపారమునకే చాల నష్టము సంభవించును.

ఎగుమతి పర్యవేక్షణ.

దక్షిణజేషు జేషమునకు వచ్చు లాభమునందు నేలబొగ్గు నెగుమతిలేయు వ్యాపారముమీదనే ఆధారపడి యు

న్నదిగావున నవటి గనిపనివారలలో ననేకమంది సమ్యక్జురతనకు తగ్గిలేకాభిప్రాయమును గలిగియున్నారని అతడు చెప్పెను. బంగారు బొగ్గుగాక పాథారణముగ సంకర్షరమునకు 740 లక్షల టన్నుల నేలబొగ్గును చను మెగుమతి జేయు ముందేడివారము. చను కావార పా మ గ్రు ల ను తీసికొని వచ్చు నాకల ప్రయాణమును మంతము నేలబొగ్గు వ్యాపారములను భర్తీ యగుమండెను. అందుచేత నిప్పుడు నేలబొగ్గు ఎగుమతి వ్యాపారమును తగ్గించితిమేని ఆచారపదార్థముల విలువ విశేషముగ పెరిగిపోక తప్పదు. ప్రస్తుతము గ్రేటు బ్రిటునునందు గనులపర్యవేక్షణ నేలబొగ్గు భర 18 పిల్లింగులు; ఆమెకాలో 11 పిల్లింగులు. ఇందులను ప్రజలకు నుండి వెద్ద ఆర్జమును చను నకు తప్పిపోవుచున్నది. యుద్ధమునకు ముందు ప్రజలకు నకు నేలబొగ్గుంతయు నిచ్చటి నుండియే గ్రహించబడుచుండెను. అప్పుడైతే ఆర్జముగూడ తప్పిపోవుచున్నది. ఇని చాల ముఖ్యముగ గమనింపదగియున్నది. ఏలన, అర్జంపైకు నకు బోవు మనయోడ లవటికుండి మాంసము మొదలగు లికు బడి పదార్థములను పట్టుకొని రచ్చుచుండెడిది. ఇప్పుడు నేలబొగ్గును తీసికొనిపోవు ఓడలసంఖ్య తక్కువలన ఆచారపదార్థముల వ్యాపారమును విశేషముగ తగ్గిపోవును. ఇప్పుడు మన వ్యాపార మత్వంత విషయస్థితికి వచ్చినది. లక్షలకొలది ప్రజలు పరిశ్రమలందు బద్ధకించిరేని మన యె గు మ తి వ్యాపారము చెడిపోవును. ఆ వ్యాపారముమీదనే మన జేషమునకు నాధారపడియుండుటచే కార్మికలస్థితికిని చాల భంగము కలుగ గలదు.

గనిపనివారలు కోరిన కోరిక తెల్ల జీవిత వ్యయమును తగ్గింపవలయుననియును, ఎత్తుకపనిని గల్పించి నిర్వాపారత్యమును తగ్గింపవలయుననియు నని ఎల్లగతు విదితము. కాని ఈ అంశలే నిజమైన వగునెడల ఆచారపదార్థముల విలువ పొచ్చిపోవును. అట్లే నిర్వాపార త్యమును పొచ్చిపోవును. ఈ యంశలే తప్పి దము లగు నెడల కొరతనమువారు చాల సంకోచింపగలరు. కావుననే పరిశోధక సంఘము నెలకొల్పుటావశ్యకము. ఈయంశలు నిజమైనవే యై నను గనిపనివారలస్థితి సభివృద్ధి నొందిండుట కది మరొక రాతను మాటకు ప్రత్యుత్తరము నొసగుచు నరటిట్లు చెప్పెను. గని పనివారల కిప్పుడు చచ్చిడి భర్త్యములు ముట్టుచుండలేకు గనుక మనమందల మిప్పుడే కల్వముగా జావలసిన మార్గము ఈకోరికలను తక్కిన పరిశ్రమలు చెడకుండుట. అట్లు చెడకుండ నీకోరికలు నెరవేరుటకు కొంత కాలము పట్టును. గనుల నింకను తగ్గించుటవలన అవసరములకు కలయు బొగ్గులేక భర పొచ్చువానిని తనకు సంకేతముగ నున్నది.

సంఘాజేషము.

వ్యాయమాత్రి కాంకీగారి పరిశోధకసంఘాధ్యక్షులగు నుండును. సంఘమువారు గనిపనివారలు చెప్పిన సమస్యల నన్నిటిని పరిశోధించెదరు. గని బొగ్గు పరిశ్రమను రాష్ట్రీయము చేయవలయు నను అంశమును, ఈ కోరికల నెలకొలుకుటలర తక్కిన పరిశ్రమలస్థితిగతులెట్లు మారు నకు అంశమును సంఘమువారు పరిశోధించెదరు. విచారణ మంతయు పూర్తిగ బహిరంగముగ నుండును. ఎన్ని గంటలపనిని నిర్ణయింపవలయునో వాటి కెంత జీత ముండవలయునో సంఘమువారు మార్చి 31-వ తేదీలోగా నిజదీంపవలసి యున్నారు. గని పనివారలు 15-వ తేదీలోగా జవాబును కోరుచున్నారు. కాని ప్రత్యేక సంఘము నెలకొల్పిన సంకతి వాలోచించి 16 రోజులకు తాళకాలక వారు జేషముయొక్క పరిశ్రమల నన్నిటి నేలపాటు చేయుదురని నే ననుకొనును. (ఉత్సాహము) 26-వ తేదీ వాటి గనిపనివారల సభవారు 26-వ తేదీని సభవానికి సమామ మొనరింప ప్రయత్నింపరేని, గనియజమానులును పనివారలును సామ్యము నీయగోరబడుదురు.

సింహా ప్రభువు గారు.

అంధ్రము, ఫిబ్రవరి 22:- సింహాప్రభువు గారు 25 వ తేదీని ప్రభువుల మందిరమున తమపదవిని స్వీకరించెదరని రైటు గారికి తెలియవచ్చెను.

బ్రిటిషుకార్మికుల స్థితి

నేరనముల విషయము

అంధ్రము, ఫిబ్రవరి 24:- ఈ వారమున 35 తగవులు మధ్యకర్తలవ్యాధి పరిష్కరింపబడును. 100-కి 20 వంతున

హాస్యం బడవలెనని బోయలకు పనివాండు కోరిన విషయమును యాదృశిక నాకానిర్వాణ సంబంధుల తగవులను నూడ మధ్యస్థులు తరిమివేసెదరు.

వేల్పు గనివనివారల వైఖరి.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—వేల్పుగని వనివారల సంఘాధ్యక్షుడు (శ్రీమంతుల వాల్మీకిరాజు) కోకయ్య తిరుమల (వాయు దొరతనమువారు నియమించునట్లు విచారణ సంఘము కంగీకరింపవలసిన దనుచు గనివనివారల నందఱిని హెచ్చరించెను. ఈ సమయమున దాని సంగీకరింపకుండుట గొప్ప పిచ్చిదనుని అతడు తెలియజెప్పెను.

లోకమాన్య తిలకుగారి కేసు.

ధరణుగారి సూచనలు

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—అబ్దుల్లా కుత్బి దిలఖతుడు ధరణుగారిలో మాట్లాడెను. ధరణుగారు రెండు పెద్దగ్రంథముల నతనికి చూపిరి. నామిన తిలకుగారు తెచ్చిన కేసులో నాకు సాక్ష్యముగా నుండుటకు తిలకుగారు ప్రతిబలా (వాసిన వ్యాసముల నిట్లుబెందు కట్టింపిరి. వీనివలన తిలకుగారి భావము తెల్లము కాగెను. ఇట్టి ప్రాతలు తెలుల సంవత్సరముల తరువడి ప్రాయబడినను ఇండియా దొరతనమువారు రతి కాంతమును చూపించిరి. చివరకు విధిలేక తిలకుగారిని కేసుపాక్షిని గానించిరి. ఇండియా కేసునందలి ప్రతికూల కథనకాసనముల క్రిందనడుచుచున్నచో లేక వ్యాసముర్తి సర్ దివా కేసువారు నడిపినరీతిని జోనాథన్ కురీతిని వడుచుటయున్నచో ఈ గ్రంథములను చదివిన విధియు కాగలదు గాన నిగ్రంథములను సార్లమెంటు ప్రజలసభలోని భాందాగారమున కిచ్చెదను. అసభలోని సభ్యుల కిది యుపయోగ పడగలవు. ఇండియాలో నొకవిధమున నాంబోళనము కలదు. అది జేకమునం వంతటను వ్యాపించునట్లును మాఖ్యులగు కొద్దిమందిలో గాథముగ నున్నది. వీనిని గూర్చి సర స నిట్లా ప ము అ కు న కి రా వ ని ఈ కే సు వ ల న ఇ ం డి యా రి టును దొరతనములకు స్పష్టము కాగలదని నేను తలంచెదను. 20-2-19 వ తేదీ ప్రకటనములన సంస్కరణ నివేదికములను మిలకాదులు మున్నగు వారందరను విప్లవకారులనుండి క్రమ క్రమముగ హెచ్చుగ విడిపోవుచున్నారని గాని ఇటీవల కాంగ్రెసులోని అతివాదులు చేసిన ప్రకటనములు చున చునదృశ్యముగూడదు. సంధి సభయందు వారివలన నియోజింపబడిన ప్రతినిధులే కభ్యులుగా నుండవలెనని వారు ప్రకటించిరి. వారిచే నియోజింపబడిన ప్రతినిధులలో తిలకుగారి కిరగని ధీరణుగారు నడిచిరి.

డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక

తిలకుకమారి పత్రిక తెల్లవారలు (వాయు సాహసం) చెనో ఈ కేసున నిడివరకు తెలియనివారికిగూడ వీకేసులన నిపుడు స్పష్టము కాగలదు. తిలకుగారు మాత్ర ముసంకల్పముతో వీకేసును తెచ్చి యుండరని డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక ప్రాసించి.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—తిలకుకేసు పూర్తియైనది. సర్ కేసులైన పిరోజున కనుకూలముగ తీర్పు చెప్పబడెను.

పేముపర్వప్రభి.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—నేడు బకింగ్ హాము రాజమంజిరమున రాజదండకులతో కలసి పేముపర్వ ప్రభియును అతె కుమార్తెయును వింపారగించిరి. ప్రభిగారికి రాజుగారు బ్రిటిషు ఎంబైరు అర్జరుడేను గాంధుకాను చిన్నము నిచ్చిరి.

ఇండియాలో విద్యాభివృద్ధి

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—ప్రస్తుత ఇండియా కేసునందు నేర్పులనుచున్న ప్రాథమిక విద్య ప్రజలకు కేలము నిరుపయోగముగా నున్నది. కార్మికులకును కృషిసాయకులకును అభ్యర్థనగునట్టిప్రభు దానిని మార్పులని యున్నది. మధ్య తరగతుల వారు నాగరికత గల యితర కేసులలోని మధ్య తరగతులకంటెను హెచ్చుగనే విద్యను నేర్చి యున్నారు. స్త్రీవర్గాలకు విద్య నేర్పవారి సంఖ్య జలూములో కంటె ఇండియాలోనే హెచ్చుగానున్నది. ఇంగ్లాండు కేల్పుకేసులను కంఖ్యకు తీసిపోదని బెదుప్రభు కళాకాలలో నుపన్యసించుచు అట్లుగా యూపఫోలిగారు నడిచిరి.

వాణిజ్య విమానసంచారము.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—అట్లాంటిక్ సంచారము చాలా కాకర్ల కముగ నున్నది గాని కెయిరో నుండి కలకత్తావరకు, కలకత్తా నుండి సింగపూరువరకు సింగపూరు నుండి ఆస్ట్రేలియా వరకు సంచారము మిక్కిలి మాఖ్యమైనదిగా నున్నది. కెయిరో నుండి కరాచీ, సింగపూరు, నూవా దీవులవరకుగా ఆస్ట్రేలియా వరకు మజిలీల నేర్పించిరి. కరాచీ థిల్లీ కలకత్తా కిదివరకు విమానములు వెళ్లినవి. అంతర్జాతీయ విమానసంచార సువిధానమును సంధిసభవారు ముగించుచుండలేక నాలోదిది అంగీకరించెదరు. వీవ్యుటకు పాల, వాణిజ్యమార్గముల నేర్పరచుట నుకరముగను. వీవ్యుట విమానసంచారము మొదలగు జనగలదని విమాన కాళాసర్వాధికారి మేజరు జనరలు వెల్పుగారు లండను నగరమున నడిచిరి.

యూద్ధవిరాళిములు

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—ఇండియా సేనలోను నాకాదళములోను స్థిరబోధ్యులగు వారికి యుద్ధ విరాళముల నిచ్చు విషయము త్వరలో ప్రకటించబడునని మంత్రిగూగారు నడిచిరి.

తేయాకు పరిశీలన

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—మాస్కి 24-క తేకినండి ప్రతేయాకు వ్యాపారముపైని పరిశీలనము తొలగింప బడును.

విదేశ వ్యాపారము

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—విదేశ ప్రకటనకు తగిన సౌకర్యముల నేర్పరచుటకును, వెల్లుబడిని వెల్లుపను “బ్రిటిషు ఓకేస్సెన్ బ్యాంకు” అను పేరు నొక బ్యాంకును తెలకొల్పబడుచుండెడిది. అండ్లొ సాకు ఆమెకను, నైనుమిల్సు, కర్రీ అంజుకో, నార్బర్న్ బ్యాంకులకుంపెనీ, డీకెన్ బ్యాంకులు వెల్లుబడిని వెల్లెసినవి.

స్టీమురులు డీకొనుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—బొంబాయి కేసుయండిన “చంద్రా” స్టీమురు డోమనకారుల “ఆస్ట్రేలియన్” స్టీమురును డీకొనెను. రెంటికిని నిమ్ము గలిగెను. రెండును గేదెసెండును జేయకొనవని.

టైముస్ పత్రికాసంపాదకుడు రాజీనామానిచ్చుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—జియోఫోరీ దాసనుగారు టైముస్ పత్రికా సంపాదకత్వమును వీడుటకు రాజీనామా నిచ్చిరి. హెన్రీ బెర్ హేముస్టీడు గారాధానమున నియమించబడిరి. టైముస్ కంపెనీ సంఘాధ్యక్షుల లగు బానువార్లుగారికి దాసనుగారు రాకలేఖను వ్రాసిరి. వార్తకీపు ప్రభువుగా రిరతప్రతికలలో వ్రాయు వ్రాతలనుబట్టి అతని పాలిసికిని టైముస్ పాలిసికిని భేదము గలుగుచుండు సంగతి స్పష్టమైన కొన్ని వార్తలనుండియు తాను రాజీనామా నియమమునని అనుకొనుచున్నాడనియు, వారు. స్పెయినునుండి ఎక్కువ వత్తుగా యని తాను కామకోని యున్నాడనియు నత డెండు తెలిపెను.

రాధారిచ్చిలు

యూరోపియనుల కష్టములు

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—ఇండియా నుండి ఇంగ్లాండు వకు ప్రయాణముచేయు నిమిత్తము రహదారిచీట్లను బడయుట ఎంతకష్టముగ నున్నదియు కేవు రెండు అధికముగ పెక్కి పోయినదియు తెలుపుచు నీవిషయమున హిందూదేశమునందు చాలకఠినముగ ప్రాతినిధ్య ముంపబడెను. కావున నీక ప్రెసను అసమస్య తెంటునే పరిష్కరింపబడునాయని లెన్సెట్టు ప్రజల ముందరములో ప్రశ్నించిరి. ఈ సమస్య చాల కఠినమైనతేయ నియు, కేవులకు నాకానుంట్రివర్తనవారు నియమించి రనియు వారే ప్రయాణికులకు తగినతావుల నేర్పరచు బాధ్యులనియు, ఇండియా నుండిలి యూరోపియనులకు రహదారిచీట్లు దొరకక చాలబాధపడుచున్న సంగతి తాను రెండుమాసముల నుండియు మంత్రివర్గమువారిలో చెప్పుచున్నారనియు, వారికి వసతుల నేర్పరచుటకు మంత్రివర్గమువారు చాల ప్రయత్నిం చుచున్నారనియు, ప్రస్తుతపు హెచ్చుకేవులవలన గలగు ఇబ్బందులను తగ్గించుటకు తానును చాలవరకు ప్రయత్నిం చుచున్నారనియు నుండుగుగార్చిలు చెప్పిరి.

ప్రయాణపు చీట్లు

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—చీనానుండి 600 యుండిని (స్ట్రీలు ను పిల్లులును) జర్మనీకి పంపుటకు పి.పి. కంపెనీవారి స్టీమురును (బ్రిటిషు నాకాదళాధికారులు కోరుటచే సింగపూరు నందు ప్రజలని కాగ్రహరతులైరి. జలసంధిదీవులనుండి 90 యుండి (స్ట్రీలు పిల్లులు) బ్రిటిషువారు నాకాదళాధికారుల ప్రయాణముచేయుట కేర్పాటుచేయుటయెను. వారందరను ఆ నాకాదళాధికారుల యందుకుటచే వారిని వెంటనే బ్రిటిషుకు వంతరలెనని వైద్యులు నిర్ధారణ చేసిరి. దీనినిగూర్చి సార్లమెంటు సభ్యుడగు సర్ వాట్సుకు ఛెయినుగారికి వైద్యకాళివాని తంలివార్తనమి కని లండను ప్రెస్సుపత్రిక ప్రకటించినది.

టైముస్ ఫిబ్రవరి 25:—సర్ ప్రాన్సిస్కు మే గారి స్థానమున సింహళము వలసజేయు కార్యదర్శివారి కాంగు గవర్నరుగ నియమింపబడెను.

జర్మనీ

మ్యూనిచ్చి సమ్మెకల్లు

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—మ్యూనిచ్చి సమ్మెకల్లు ట్రాక్ మొండినదనియు, అయినను ప్రతికార్మికులకు కేడోక కుపాకీయు 20 కార్మిక్లిలు నీయుడిక వనియు జ్యూరిచ్చినుండి తెలియంపుచున్నది.

చీనాయుండలి జర్మనులు.

బేల్, ఫిబ్రవరి 25:—చీనానుండి జర్మనులకు తొలగింపబడుటకు తమయిమ్మతిని వెలుపుచు జర్మను దొరతనమువారు స్పాకర్ల నున్న మిత్రముండలి తాత్కాలిక సంఘములకు వార్త నందిరి.

కవిసార్వభౌమ రవీంద్రనాథ ఠాగూరు గారు.

మదనపల్లె, ఫిబ్రవరి 25:—జ్యురిక్ కిరై, బెరాంకిక్ 25-2-19 తేదీ బుధవారం ఉదయమున వారి అల్లుడు గారిలో డను, ఆంధ్రనామ గారిలో డను మదనపల్లె చేరిరి. 28-2-19 తుక్రవారమువరకు ఇచ్చట నుండురని తెలుపబడెను. గురుజేన్ వచ్చిన నాటికంటె ఇప్పుడు చాలవర కారోగ్యరతులై యున్నారు. వీరివచ్చుట ఈనెల 2-6 తేదీవరకు నుండనికల్పయారి రని తెలుపబడెను. వీరివచ్చుట అదివారమునాడు బయలుదేరి తిన్నగా మద్రాసు వెళ్లెద రని తెలియుచున్నది.

భోల్పూరులో కొద్దిమాసములక్రిందట ఒక ఆంగ్లనుతో ఆంగ్లభాషను గూర్చి కొంత సంభాషణ జరిగెనని ఆంగ్ల పత్రికాపాతకు తెల్ల తెలుగుదురు. గురుజేన్ ఆంగ్లభాషను గూర్చి బాగుగ తెలిసికొనవలెనను కోరిక యున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇచ్చటి ఆంగ్లప్రముఖులలో కూడ ఆంగ్ల భాషను గూర్చి ప్రస్తావించిరి. పూర్తియైనట్టియు సంకృప్తి కర ప్రెజెంటేషన్ (Information) వారికి చేరినట్లు తోయట లేదు. గురుజేన్ మద్రాసువచ్చినపుడు, ఆంగ్లప్రముఖులు వారి సంతకముల దీర్చెదరు గాక!

సోదర అరవజేయమందురలె ఆంగ్లజేతుండలి మాఖ్య పట్టణము తెల్లను కవిసార్వభౌమడు మద్రాసునం దుండగ నే చేరుకుంటుల ఆహ్వానముల బువెదరు గాక!—కృంగారకని సాసారావు.

కొత్త సంవత్సరమునకు.

కొత్త నాటకము! కొత్త క్యాటెడను! కొత్త వద్దవ్యహము.

(చిత్రాభ్యుదయాది వాటకముల రచించి ప్రసిద్ధిపడసిన) మునాకేచి కార్తీకూరి నారాయణ రాయ విరచితము. భారతీయంతికిని ప్రాణతుల్యమైన అభిమన్యు యుద్ధ సుట్టును పద్మవ్యూహ మను పేర నక్యర్మభుక్తమైనవాటకముగా రచించబడి మాతే ముద్రింపబడుచున్నది. అదినుండి యం తయారలకు నక్యర్మభుక్తమైన కల్పవలసీనిది, చదివిన కొలది చవులు గొలుపుచు, భారతీయంతెంకె బదిరట్లు రసవంతముగా నుండును. ప్రామాణ్యతావ్యాపారవాదము, స్వరాజ్యోద్యమము మొదలగు ప్రస్తుతాంశములు కూడ నిందు బహువచు తార్కారముగా కర్పింపబడినవి. ప్రతిపద్మముకు నెహ సనిం చుటయే కాక కేరీము పులకింపడేసి మనసు పరవశ మొందిం చును! (1478) వెంటనే దరఖాస్తులు పంపువారికి పోస్టోఫీసు గూడ 1 రూపాయ. వైగా:—చక్కరి క్యాటెడంద బహుమానము. సిటీప్రెస్, కాకినాడ.

మదరాసు శాసనసభ.

11-వ తేదీని సమావేశమగును.

కార్యక్రమము.

ప్రశ్నలు.

మా. ఆజ్ఞాపకం నెట్టిగారు.

ప్ర.—ప్రస్తుతము యుద్ధముల మొదలైనవి సందర్భమున కొంతకాలమును పూర్తిగానే నిలిపివేసి, స్వేచ్ఛానెట్టియై ట్టు, షేడరేజిడ్ మలేస్యీయన్లు, ఫ్రెంచి కొచ్చిన్ ప్రాంతముల వ్యవసాయములపైన గాని, తదితర కార్యములకు గాని వెళ్లదలచు కొనినవారికి నావికా సేవను సులభముగా విషయమును దొరతనము వారు యోచించెదరా?

ప్ర.—(ఎ) భాగ్యములలో, అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట కధికారమును ఏయేజిల్లాల మ్యూనిసిపల్ సంఘముల కొరకుదలచుచున్నారో దొరతనమువారు తెలియజేసెదరా? (బి) ఇట్టి అధికారమును పశ్చిమ మ్యూనిసిపల్ సంఘమున కొరకు దలచుచున్నారా?

ప్ర.—అధ్యక్షుల నెన్నుకొను అధికారమును ఏ ఏ రాజకాండలలో కొరకుదలచుచున్నారో దొరతనమువారు తెలియ జేసెదరా?

ప్ర.—యుద్ధముల మొదలైనవి చాలావారముల స్వేచ్ఛానెట్టియై ట్టుల, మదరాసుకు రంగూనుకు ప్రతివారము ప్రయాణము చేయు వారికావలసిన, ప్రయాణములకొరకు, పాపాగ్రామములకు, కపాలాగ్రామములకు సాధ్యమయినంత త్వరలో, తిరుగ స్థాపించు విషయమును గూర్చి దొరతనమువారు తగిన చర్యను తీసుకొనెదరా?

ప్ర.—వార్షిక విరాళము లొసగుటను మొదలైనవి, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ మతధార్మిక ప్రతిష్ఠాపనముల కొరకును, ఏదో ప్రతిష్ఠాపనమున కొంత విరాళ మొసగుటను మొదలైనవి దొరతనమువారు తెలియజేసెదరా? మా. అహమ్మద్ వరదచి మరకూర్ సాహెబులహద్దర్ గారు.

ప్ర.—(ఎ) ప్రత్యేకరక్షకభటుల వ్యయమును, అంగ్లో హైందవ వ్యయములలో నొక భాగమును మల్లాపురమునుండి కచ్చి ఎవరుసంకలించు మాజిల్లాలకు తుహతులలో కార్మికులను, మరొకరిని యీ మధ్యనే కాలం వద్ద గాయపర్చు కట్టును దొరతనమువారికి తెలియునా? (బి) దొరతనమువారు జరిగోధనజేసి, యింటి విషయములను భోగ్యమును తెలియ జేసెదరా?

మా. డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రారావు పంతులుగారు.

ప్ర.—ముడి కాలములను బాగుజేయుటకు రూ. 50,000 విరాళము సొంతమని మచిలీపట్నం మ్యూనిసిపల్ గవనరు దొరతనమువారికి కోరిక సంకలిత గావచ్చునా? ఇందుగురించి దొరతనమువారు తేమి యోచించుచున్నారో తెలియజేసెదరా?

ప్ర.—నరసారావు పేట, వెల్లూపురములకు నీటిసదుపాయములను వృద్ధిజేయు విషయమే దొరతనమువారుయోచించుచున్నారా? ఈవిషయ మెప్పుడు పరిష్కరింపబడును?

ప్ర.—(1) కానిటిరీ ఇంజనీరులయొక్క 1919-20 సంవత్సరపు కార్యక్రమమును; (2) ప్రస్తుతము, కానిటిరీ ఇంజనీరులచేత పరిశీలించబడుచున్నట్టియు, 1919-20 సంవత్సరములో నిదముగా నుండకాలనట్టియు నీటిసదుపాయము, కాలువలను గురించిన ఏర్పాట్లను; (3) 1919-20 సంవత్సరము కిద్దులు చేయుటకు విలుగానున్న నీటిసదుపాయమును, కాలువలను గురించిన ఏర్పాట్లను గురించి దొరతనమువారు తగిన నిశ్చయ నెట్టెదరా?

(2) రాజప్రతినిధివల్ల సంకీర్ణమయిన చట్టము చెన్నపురి వాల్ట్రుక్టు సురక్షచట్టము రాజప్రతినిధివల్ల 19-వ జనవరి, 1919 న అంగీకరింప బడెనని గవర్నరుగారు ప్రకటించురు.

(3) సభకు జాబులు చెన్నపురి నగరపాలక సంఘచట్టము గురించియు, మహమ్మదీయ వివాహముల గురించిన సభ చారికి వచ్చిన జాబులు గూర్చి కార్యదర్శి నిజేదించును.

(4) చెన్నపురి నగరపాలక సంఘచట్టము, 1918. సభకు సమరణల ప్రకారమునై చట్టమును అంగీకరించ గలదని మా. డి. బి. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగా యథాపా మించురు.

(5) తీర్మానములు. తీర్మానములైన తీర్మానములు. మా. డి. వి. నరసింహయ్యగారు.

1. తిరుగ సాయము, ధాన్యము మొదలగు అవసర పదార్థముల సప్లయలను గూర్చి ప్రజలకు కలగుచున్న బాధలను తీర్చుటకు ఏర్పాదించుటకు అధికారులు అనధికారులు కలసి యొప్పు సంఘమును ఏర్పరచునట్లెనని యీ సభవారు దొరతనము వారికి నూచించుచున్నారు.

2. ఈ సభవర్గము తెలియజేయుటకై సభకు వచ్చుటకు మరొకరిని జేతాన డైరీ కు ప్రతికలకు నెల వసంగ మని ఈ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించుచున్నారు.

3. పిల్లలు చుట్టలు మొదలయిన వాటిని కాల్పుట నాపుటకొరకు చట్టమును ప్రత్యేక వెట్టుటకు వేగము చర్యనీ ముగించలేనని యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించు చున్నారు.

మా. శివరావుగారు.

4. తిరుగ నెట్టియై ట్టు చేయుటకు పూర్వము, బల్లారి జిల్లా యొక్క అధికారిని పంపించి పరిశీలన చేయవలె నని యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించుచున్నారు.

5. చెన్న రాజధాని పరిపాలనా నిబేదికయొక్క ఉపాధ్యక్షులనుండి, 'రాజకీయ పరిస్థితులు' అనుభాగమును తీసివే యవలెనని యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించు చున్నారు.

6. సంస్కరణ ప్రచారకము ప్రతిపాదనాదోరణములలో, ఈ రాజధానిలోని సివిల్ సర్వీస్ యుద్ధ్యోగులుచేరకుండ గ నిరోధించుటకు తగిన చర్యను తీసుకొనవలెనని యీ సభవారు దొరతనము వారికి నూచించుచున్నారు.

7. 16. మే 1918 తీర్మానములను, ఇండియాదొర తనమువారి కోరింది నూచనలకు అనుగుణ్యమునై యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించుచున్నారు.

(i) అందరికిని సంబంధించిన విషయములగుర్చి, యిప్పు ట్టికంటే నెక్కుమగా, జిల్లా యుద్ధ్యోగులు జిల్లాబోర్డులలో సలహాలను జేయుచుండ వలెను.

(ii) మ్యూనిసిపల్ చట్టములవల్ల నియమించబడిన పరి మితులకు మించునట్లెనట్లును వేయటముగాని, మార్పుటకు గాని స్థానిక సంఘములకు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ యుండవలెను.

(iii) మ్యూనిసిపల్ వారికి గాని, గ్రామసంఘములచే గాని జేతనము లొసగుటను కాలవారి యాధీనముల క్రిందనే యుండవలెను.

(iv) ఆహారభక్తులు అంచనాలపై సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ స్థానిక సంఘముల కుండవలెను.

(v) కొన్ని విషయములలో తప్పకకొనవలసి విషయ మై స్థానిక సంఘములకు తమ క్రిమియుద్ధ్యోగులపై సంపూర్ణ అధికార యుండవలెను.

మా. రామయ్యగారు.

8. భోజనసామగ్రిల అధికభరణలకు రాజధానిలో కలిగి వ సంఖ్యభమును తగ్గించుటకు భవనములను జేయవలెనని యు; ఆరుదైట్టియు, అధికభరణలకొగి యున్నట్టియు స్థలము లలో, దుకాణములను వెట్టుట మొదలగు పనులవల్ల, పదార్థ ములను సమైక్యముటగాను, ప్రతిజిల్లాలోను ఒకరుగాని, లేక ఇద్దరుగాని సభ్యులను ఎన్ని ఒక ప్రధానసంఘమును నియోగిం పవలె ననియు యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించు చున్నారు.

9. సాధ్యమైనంతవరకు వ్యయమును తగ్గించుటకును, స్థిరమైన పద్ధతిపై నెలకొల్పటమున, పోలీసుకానిస్టేబుల్ వ్యయమును పరిశీలించి నిజేదించుటకు అధికారులు, అధికా రులు కలసియున్న సంఘము నేర్పరచవలెనని యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించుచున్నారు.

10. (ఎ) వికలజాగ్రతమై ఎన్నుకొనబడిన కొంత మంది కేదనిద్యార్థులకు స్వేచ్ఛాజేతనముల నిచ్చుటకు మా ధ్యమిక పాఠశాలల రాబడిలో నూటికి 10 వ భాగమును కొట్టివేయుట విషయమై; (బి) సహాయ విరాళముల చట్టము నకు చెందనట్టియు, బాగుగ పనిచేయుచున్నట్టియు సహాయ మాధ్యమిక పాఠశాలలకు విరాళము లొసగుట విషయమై. విద్యావిషయకు సభవారి నూచనలపై దొరతనమువారు చేసిన ఉత్తరవులను తిరుగ యోచించి క్రిత ఉత్తరవులను దియ జేయవలెనని యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించు చున్నారు.

మా. కేంకటపతిరాజుగారు.

11. కోఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రారువారి నూచనల ప్రకార ము, అనుకూలమైన నాలపరిమితిని ఏర్పరచుచు, సహకార గృహ నిర్మాణసంఘములకు సహాయము జేయుటకు రానున్న సంవత్సరములో రూ. 50000 లను ఏర్పాటు జేయవలెనని యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించు చున్నారు.

12. త్వరలోనే చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థిక కాన్ఫరెన్సుకాలము స్థాపించవలెనని యీ సభవారు దొరతన మువారికి నూచించుచున్నారు.

13. పల్లె ప్రజలకు సర్వేచేయుటకును, కానిటిరీ విరాళముల వ్యయముగూర్చిన విధానము నన్నించుటకును, పల్లె ప్రజలకు ఆరోగ్యాభివృద్ధిజేయుటకు కావలసిన మొత్తము ను నియోజించుటకు ఒక సంవత్సరముగూర్చి సంఘమును నియోజించవలెనని యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచిం చుచున్నారు.

14. దొరతనమువారు సహాయము జనుగురయున విష యములలో, సహకార వ్యవసాయ సంఘములకు, దొరతనము

వారివల్ల ఒప్పుకొనబడిన విధముగ, అత్యధిమ్యులకు విభాగము జేయవచ్చునని దొరతనమువారు కో ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రారు గారికి అనుమతి సొంతవలెనని యీ సభవారు నూచించు చున్నారు.

15. (ఎ) జిల్లాబోర్డు నేర్పరచుచున్నట్టిగాని, (బి) ఈ యటకు సాధ్యమయిన ఏర్పరచినట్టిగాని, (సి) నిర్మాణజేతా పరిశ్రమ ప్రవీణతతో నేర్పరచుచున్నట్టిగాని పాఠశాలలకును, కళాశాలలకును సహాయవిరాళముల సొంతవలెనని యీ సభ వారు దొరతనమువారికి నూచించుచున్నారు.

16. ఈ రాజధానిలోని బ్రిటిష్ ప్రదేశములలో భోజనక దార్థములను బంతులుగల అంకెరీయిండ్ల పాకగృహముల నిర్మాణ మును తొలగించవలెనని సివిల్ సర్వేస్ డైరెక్టుకు తెలియజేయ వలెనని యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించుచున్నారు.

17. వికాళపట్నంలోని మిసెస్ వి. వి. ఎస్. కళా శాలకు భోజనకసతి గృహనిర్మాణముకొరకు, గలించిన రూ. 50,000 విరాళమును గాని, అంకెరీ తక్కువ మొత్తముగాని యొసగునని యీ సభవారు నూచించుచున్నారు.

19. ఈ రాజధానిలోని పుత్రుల పభివృద్ధిజేయుటకు, ఒకకోటి రూపాయలకు మించుగానిచ్చి ఏమట్లు సంవత్సరము నకు రూ. 5,00,000 చొప్పున పనిసంకల్పముల పరకు విరాళముల సొంతవలెనని ఇండియా దొరతనమువారికి కోరవలెనని యీ సభవారు నూచించుచున్నారు.

20. హోమ్ (జూనియర్) కాలకు సహాయకార్యదర్శిగ ఒక మూడవతరగతి సబజెడ్జిగాని, మొదటి తరగతి జిల్లా మున్సిపుల గాని నియోజించవలె నని యీ సభవారు నూచించు చున్నారు.

మా. డి. వి. నరసింహయ్యగారు.

21. చెన్నపురి పరిపాలనా నిబేదికలో పోర్టాకయొక్క మొదటి పేరాను కొట్టివేయవలెనని యీ సభవారు నూచిం చుచున్నారు.

22. ప్రయోగించుటకు నుండు, పరిపాలనానిబేదికమును మార్చుటకు అధికారులు అనధికారులు కలసి యొప్పు సంఘ మును ఒకదానిని ఏర్పరచవలె నని యీ సభవారు దొరతనము వారికి నూచించుచున్నారు.

మా. పి. శివరావుగారు.

23. ద త్రయండలములలోని నీటిసాగునలనిధానమును బాగుజేయుటకు ప్రత్యేకచర్య దీనికొనవలె నని యీ సభ వారు నూచించుచున్నారు.

మా. డి. ఎస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు.

24. పబ్లిక్ వర్క్సు కాలకు డెప్యూటీ క్లెరికరీలగున, అండర్ క్లెరికరీలగున భారతీయులను నియమించుటకు త్వరలో ఏర్పాటులను జేయవలెనని యీ సభవారు కోరు చున్నారు.

25. జిల్లాబోర్డులలోని సభ్యులు, వారిలో కొంతభాగ మును ఎన్నుకొనబడుటగాను చెన్నపురి లోకలోబోర్డుల చట్టము లో నేర్పాటును జేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

26. తమకల్ల నియోజించబడు మ్యూనిసిపల్ సభ్యుల విషయమై దొరతనమువారు మ్యూనిసిపల్ సంఘ అధ్యక్షుల లో సలహాలను జేయవలె నని యీ సభవారు నూచించు చున్నారు.

27. వారి యధీనములో నున్న ఆస్తులకు సంపా రక వైశ్యలను జేయుటకు జిల్లాబోర్డులకు దొరతనమువారు ప్రోత్సహపరచవలె ననియు, అంకెరీ కావలసిన ప్రత్యేకము దొరతనమువారే పూర్తిగా సొంతవలెననియు యీ సభవారు నూచించుచున్నారు.

మా. ఆ. నూర్యవారా ముఖారావు పంతులుగారు.

28. వికాళపట్నం గంబాజిల్లా బోర్డులకు అనధికార అధ్యక్షులను నియోజించవలె నని యీ సభవారు నూచించు చున్నారు.

29. ప్రస్తుతము అధికార అధ్యక్షులు గల తాలూకా బోర్డులకు, ఇకముందు అధ్యక్షుల నెన్నుకొనుట కధికార మొన గవలెనని యీ సభవారు దొరతనమువారికి నూచించుచున్నారు.

30. వికాళపట్నంలోగాని, తెలుగు జిల్లాలలో మరే స్థలములోగాని పారిశ్రామిక పాఠశాలను స్థాపించవలెనని యీ సభవారు నూచించుచున్నారు.

మా. యాదాబు మాస్టరుగారు.

31. కలకత్తాలో నున్నటుల చెన్నపురిలో నొక వాడి జ్యూరస్టుప్రొఫెసరులను స్థాపించవలె నని యీ సభవారు నూ చించుచున్నారు.

రామసాధురపు రాజుగారు.

34. సబుమాజిస్ట్రేటు గాని, తహసిల్దారుగాని డ్ల పూర్తికాల్కల్ల పదవిలోకి మార్పుబడి డి.ఎస్.ఆర్ అధికారు లుగా నున్నయెడల క్రియవల్ అప్పీల్లను విచారించుటకు వారల కధికార మియ్యవలెనని యీ సభవారు నూచించుచున్నారు.

రౌటు చట్టములు

ఇండియాలో గొప్ప ఆదోళనము

లండన్ ప్రెస్ పత్రిక

ఇండియా సామ్రాజ్య సభలో ఈ చట్టములను గూర్చి అసభ్యుల సభ్యులు చేసిన ప్రసంగములనుబట్టి చూడ మరల వా

కోయంబుత్తూరు ఆక్షేపక సభ

26-వ తేదీన స్వాయంవారుల సభ జరిగినది. ఆ సభయం దు మోక్షార్థ స్వాయంవారుల ప్రభుత్వ స్వాయంవారులను

1919-వ సంవత్సరపు 1, 2 చట్టములు కేవలము వారు ని చట్టములు. ఎవరో కొద్దిమంది ఆరాజకత్వములను కొనసాగించి

బర్మావారి ఆక్షేపక.

రౌటు చట్టముల నాడేమియుటకు బుధవారమునాడు రంగూనులో సభ జరిగినది. అసభ్యుల మహాసభ 800 మంది కచ్చి

మహాత్మా గాంధీగారి సాత్త్విక నిరోధ చర్యలను.

బొంబాయినుండి కొందరు బాతియవార నాయకులు అహమదాబాదుకు వెళ్ళి మహాత్మా గాంధీగారి సందర్శించి.

దేశభక్తుల పత్రిక

ముద్రణామండలి కావడము ప్రయోగించబడుట.

ఈక్రింది యంత్రులను 1919, ఏప్రిల్ 26, 27-వ తేదీ సాయంత్రము ప్రభుత్వమువారు గానించుచుండిరి:—భారత

ఈ ముద్రణామండలియనుకూల "దేశభక్తుల" అను పత్రిక ముద్రింపబడుచున్నది.

సదన వార్తాపత్రికలో ప్రకటించబడిన యాక్రిందివిష యములు 1910 సంవత్సరపు భారతదేశ ముద్రణామండలి కాస

కావున, 1910 సంవత్సరపు భారతదేశపు ముద్రణా మండలికాసము కేక్కును 4 (1) ప్రకారము బసంగబడిన

(సభ్యులుకు దగు గవర్నరు సుత్రువు ప్రకారము)

(సంకల్ప) సి. జి. టాడు హంటరు,

ఆక్టింగు చీఫ్ కలెక్టర్, 21-2-19.

ఈ నోటీసులో తెలుపబడిన విషయముల వివరము:—

- వ్యాసము ప్రయోగించబడిన తేదీ (1) భారతీయుల ప్రస్తుతస్థితి 24, జూన్, 1918 (2) సామ్రాజ్యములో భారతీయుల స్థితి 28, జూన్, 1918 (3) భారతదేశము భాగి, ప్రస్తుతస్థితి 4, జూలై, 1918 (4) భారతదేశము ప్రజలరాధ్యక 20, నవంబరు, 1918

మదరాసు పోర్టు లిప్తు బోర్డు.

ఈ సంఘమువారి తొడన తైలా నిట బొందుపరచు చున్నాము:—

- (1) నాకాక్రమ స్థానమునకు బోవుటకు టిక్కెట్లు గాని, రై నెక్కులుగాని, గ్రతులుగాని యుండవలెను. ఈ ప్రదేశమునకు వచ్చుటకు వారలకు క్షేత్రభూములపైను ఈ టిక్కెట్లు బసంగించును. వీరికి "ట్రాక్ కమల" అని పేరు. (2) ఇట్టి "ట్రాక్ కమల" తేనివారు "ట్రెస్పాసరులు" అగు పరిగణించబడుదురు కాని, యిట్టి "ట్రాక్ కమల" కై దింభాస్తు చేయువారు నేరుగా బ్రాఫిటుగ ఆఫీసున పోయినయెడల వారు "ట్రెస్పాసరులు" గ పరిగణించబడరు. (3) వరిసమయమున గాని యితరసమయములకును గాని, వ్యాపకమునకును కావలెను లేకయే నాకాక్రమ భరణములలోనికి పోయినయెడల, వారు మేజిస్ట్రేటు నెదుట "ట్రెస్పాసరులు" గ నిరూపించబడినయెడల వారికి 20 రూ పాయలకు మించకుండ జరిమానా విధించబడును. (4) కానీ, పోర్టుప్రస్తుత వారు ఎట్టి ఆటంకముల లేకయే నాకాక్రమభరణములకు బహిరంగముగ నుంచిన యెడల, అప్పు డిచ్చట పరిలేక వచ్చినవార మాత్ర "ట్రెస్పా సరులు" గ పరిగణించబడరు. (5) ఎవరైనను హాస్సున ఆరునెలల వ్యాపకమునకు వర్తించుచుండి, మదరాసు సిటి పోలీసు ఆఫీసు కకును జ్యుజుగ (ప్రాసిక్యూషను చేయుటకు) కర్తు డైనయెడల ఆతనివద్ద టిక్కెట్లున్నను, అది తిసిగొనబడును. రహస్య వ్యాపారుని గాని, అటువ్యాపారుచే భాధితుడగు చున్నాడనిగాని పోలీసువారు నిరూపించినను, కర్తవ్యము అధికారులకు వ్రాసినను, వారు హాస్సున ఆరనెలలలోకి రావలెను. (6) పోర్టుప్రస్తుతవారిచే నాకోవ్యములు, ప్రయాణికులను పోవుట కేర్పరపబడిన మార్గములలో పోవు నాకో వ్యములును, క్రమబద్ధములు "ట్రెస్పాసరులు" గ పరిగణింపబడరు. (7) ప్రయాణికులను చూడవచ్చినవారి మిత్రులు "ట్రెస్పాసరులు" గ పరిగణింపబడరు. (8) పోర్టుప్రస్తుత అధికారులను, పోలీసువారును "ట్రెస్పాసరులు" గ పరిగణించినవారి మీదనే, రామ "ట్రెస్పా సరులు" కామని నిరూపించు భారము చేయుదును.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్ సం! 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్సు, బొంబాయి నిలవస్థాము 7,70,00,000 రూపాయల ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల

రూ పాయలు. ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయుబడిన, ఎంపావమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగ పెట్టుబడి వేరొకటి యుండును. అందువలన పాలిసీదారునకు వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయే, గాక పాలిసీదారునికి అకాల మరణ మగునేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. సిరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల పోకర్మముగ మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable gentlemen in Telugu Districts to act as Representatives for the Company. Good opportunity for employees in Mercantile offices to augment their income by devoting their spare time to our work. Apply to:— F. E. Vaid, Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras.

స్టే నో ఆ న గా ఏ మి? వానిని మీరు ఉపయోగించుకా? మలేషియా, ఆఫ్రిక రిజిలు, కలకత్తా మొదలైన వాటిని కచ్చుక నమ్మకముగా వుడుచును. ప్రతిమంతుల హామీలను కొడుకును. 20 అవున్సులుండి 1-కి రు 0-0-0. A. H. Cramer, Vepary, Madras Sole Agent for South India.

మదరాసు అందు నదరకమరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్. (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది) నో టీ సు మదరాసునుండి బయటకుపోవు సరకుల రవాణా.

- (1) నిడు వేగము అవసరములేని సామాను సంతను సాల్వకొటార్సు స్టేషనునుండి రవాణా చేయవలయును. రాయపురము స్టేషనునుండి రవాణా చేయబడవలెను. (2) నిడువేగము కావలసిన సామానులను (సరకులను) రాయపురమునుండి రవాణా చేయవలెను. (1) ఉప్పునాములనుండివచ్చు ఉప్పు (2) సైనిక సామాను (3) గృహావసరకరణములు (4) పెక్కు తూనికను తూచవలసిన సామానులు తప్ప తక్కిన సరకులు సాల్వకొటార్సులో అంగీకరింపబడవలెను. (3) సామాన్యముగ నిడు వ్యాగములో పంపబడు కిరసనాములీ, బియ్యము, ధాన్యము, పంచదార మున్నగునవి ఈక్రింది షరతులనుకా రము సాల్వకొటార్సులో అంగీకరింపబడును. (a) సరకులు 10 మణుగులకంటె ఎక్కువ ఉండరాదు. (b) ఒక్కొక్క స్టేషనుకు ఒక్కొక్కరోజున ఒక్కొక్కనినుండి 10 మణుగుల బరువు గల సామాను అంగీకరింపబడును.

The Coal Industry.

A Commission of Inquiry.

LONDON, February 24.

In the House of Commons, the Premier, introducing the Bill to set up a Commission to enquire into the conditions of the coal industry, asked the House to pass the matter as urgent. The Premier emphasised that an enquiry was absolutely necessary before the miners' demands could be granted, and as regards demobilisation, the miners had been given priority over all other industries. Over 200,000 miners were already demobilised, and the terms of demobilisation given to the miners were most generous of those anywhere in Europe. The Premier emphasised that the miners' demands in connection with demobilisation might increase the burden on the community, but he expressed his willingness to discuss them. The miners' other demands were more serious and more permanent in character. The grant of a six-hour instead of an eight-hour day would mean a reduction of one-third in the effective hours of labour. (Cries of "No.") The Premier replied that is another argument for the court of enquiry. (Cheers.)

Effect on Other Industries.

The Government was advised that the granting of demands might result in throwing scores of thousands, perhaps hundreds of thousands, of men in other industries out of employment. It might cripple our export trade in coal, iron, steel and machinery, and our shipping, all trades on which the strength and prosperity of Great Britain largely depended. Possibly the Government's figures were inaccurate, and that was a reason for enquiry. The Government was informed that if the demands were granted, the cost of steel would be increased by ten per cent. and the price of coal would rise eight or ten shillings a ton. The coal trade itself would be seriously damaged.

Importance of Export Trade.

The Premier drew attention to the large proportion of miners in South Wales who opposed the strike, showing that the South Wales coalfield realised how largely it depended upon its export trade. We exported seventy-four million tons of coal in a normal year, excluding bunker coal. The Premier emphasised that coal paid the out-going charges of our food ships, and if we destroyed the export trade in coal, the increase in food prices would be inevitable. The Premier pointed out that the pitmouth price of coal in Great Britain was now eighteen shillings, compared with eleven shillings in America. Granting the miners' demands would increase the price in Great Britain to twenty-six shillings. The demands had already resulted in our losing huge orders from Brazil, where before the war, we practically dominated the market. We were losing orders also in Argentina, and this was specially important, because the ships which carried coal to Argentina used to bring back meat and we should lose this trade. We had come to a very very serious turning point in our trade, and if hundreds of thousands of people were rendered idle in industries and in our export trade, upon which we depended more than any other country, the miners would immediately be affected.

Probable Increase in Unemployment.

The declared objects of the miners' demand were to meet the increased cost of living and prevent unemployment by providing more work, but if his figures were correct, the demands would increase the cost of food and unemployment. Nobody would be more delighted than the Government if the figures proved inaccurate, but the closest enquiry was necessary. Referring to the miners' contention that the figures, even if accurate, did not answer the legitimate claim for improving the miners' status. The Premier pointed out that the miners were not receiving starvation wages and the ideal, we were all seeking to obtain, ought to be sought in such a way as not to precipitate disaster on other industries, which ought to have time to adjust themselves to such demands. The Premier doubted whether economies in mines would wipe out the increase in the cost of coal owing to demands.

Object of the Commission.

The Commission, of which Mr. Justice Sankey would be President, would enquire into all questions raised by the miners, including nationalisation of the coal industry, also the effect of the demands on other industries. There would be the fullest publicity. The Commission would be instructed to report on hours and wages by the 31st March. The miners insisted on reply by the 15th March, but he did not believe that the miners in view of the appointment of the Commission, would throw the whole industries of the country into a disaster for the sake of sixteen days. (Cheers.) If the miners' meeting of the 16th instant decided to participate in the Commission, then the mine-owners and miners would only be called as witnesses.

The Miners' Commission.

Bill in the House of Commons.

LONDON, February 24.

In the debate on the second reading of the Miners' Commission Bill, Mr. Adamson said he thought that the spirit animating both the Premier and the President of the Miners' Federation gave every promise of finding a solution of the dispute. He urged the Government to deal with the questions of wages and hours before the 26th March. He also asked the Premier to agree to the principle of nationalisation and leave it to the proposed Commission to make enquiries necessary before the Government could make such a big deal.

Mr. Richards moved the rejection of the Bill.

Mr. J. H. Thomas stated that the Miners' Federation had received a mandate to order a general cessation of work on the 15th March, unless the demands were conceded. No amount of talking could alter that fact.

Sir R. Thomas stated that the North Welsh Miners favoured the proposals of the Government.

Mr. Lloyd George declared that the question of hours and wages was one for enquiry, not for immediate decision. Nationalisation must be considered purely as a business proposition. No Government had the right to commit the State to nationalisation without the fullest investigation even to avert a strike. He appealed to the Labour Party not to destroy the great world position which the country had won, simply because they could not wait a few days for decision. (Cheers.) The Government had simply indicated the 31st March as the latest date, while

Homeward Passages.

Difficulties of Europeans.

LONDON, February 20.

In the House of Commons, Mr. Bennett drew attention to the difficulties of procuring homeward passages from India and the exorbitant passage rates and asked whether in view of the forcible representation made in this connection in India, a solution could not be hastened. Mr. Montagu, in reply, admitted the urgency of the question. He said the rates had been fixed by the Ministry of Shipping, which was responsible for providing accommodation. He had been impressing upon the Ministry for two months the serious position of the Europeans in India who were unable to get homeward passage. The Ministry was doing its best to provide accommodation and Mr. Montagu said he was doing everything in his power to find a remedy for the great hardships involved by the present high rates.

Commandeering of Steamers.

LONDON, February 22.

The "Times" learns from Singapore that the public is most incensed at the Admiralty action in requisitioning the P. and O. Steamers to repatriate 600 Germans children and women from China. It is pointed out that ninety British women and children, who had booked from the Straits Settlements by the requisitioned steamers, were urgent invalid cases requiring a change to Europe for climatic reasons. The medical authorities have cabled to Sir Watson Cheyne, M. P., regarding the matter.

War Gratuities.

LONDON, February 22.

Mr. Montagu announces that he hopes shortly to publish the decision regarding the grant of war gratuities to regular officers of the Indian Army and Indian Marines.

Mr. Montagu.

LONDON, February 22.

Mr. Montagu returns to Paris this morning.

Territorial Questions.

A Central Commission.

LONDON, February 27.

The Press Bureau issues a "communiqué" from Paris stating that the Ministers of the Great Powers have decided to organise a Central Commission for territorial questions. The Ministers afterwards heard the Zionist representatives.

Editor of the "Times".

Mr. Geoffrey Dawson Resigns.

LONDON, February 25.

Mr. Geoffrey Dawson has resigned the editorship of the "Times" and is succeeded by Mr. Henry Wickham Steed. Mr. Dawson in a letter to Mr. John Walter, Chairman of the "Times" Company, says he has been awaiting his arrival from Spain in order to tender his resignation, which he had been considering for some weeks, ever since it became clear that Lord Northcliffe was constantly dissatisfied with the policy of the "Times" because it differed from his own expressions of opinion in other newspapers.

Steamers in Collision.

LONDON, February 21.

The steamer "Chandra" proceeding to Bombay collided with the "Australind" of Dover. Both returned to Gravesend damaged.

Lord Sinha.

LONDON, February 22.

Reuter understands that Lord Sinha will take his seat in the House of Lords on the 15th instant.

Tea Sale Control.

Early Suspension.

LONDON, February 21.

The Food Controller has decided to suspend, from March 24, orders governing the distribution and price of tea.

Lady Chelmsford.

Luncheon at Buckingham Palace.

LONDON, February 22.

Lady Chelmsford and the Hon'ble Bridget Thesiger had luncheon with Their Majesties the King and Queen today at Buckingham Palace. The King invested Lady Chelmsford with the insignia of the Dame Grand Cross of the order of the British Empire.

the miners refused to submit the dispute to any arbitrator.

Mr. Richards' amendment was negatived by 257 votes to 45, and the Bill was read a second time.

The House then adjourned.

Question of Wages.

Referred to Arbitration.

LONDON, February 24.

The Ministry of Labour states that thirty-six labour disputes are being referred to arbitration this week, including the boiler-makers' claim to twenty per cent. advance, and disputes affecting the Engineers and Ship-building trades.

Welsh Miners Urged to Accept

Commission.

LONDON, February 26.

Mr. Brace, President of the Welsh Miners' Federation, in a letter to a newspaper urges miners to accept Government's offer of a Commission of Enquiry. He says defection would be an irretrievable blunder.

Commercial Aviation.

England-Australia Routes.

LONDON, February 21.

Major-General Sir F. H. Sykes, Controller-General of Civil Aviation, in the course of a speech in London dealing with the Imperial aspects of commercial aviation, said that the Atlantic had great attractions, but that travel between Cairo and Calcutta, Calcutta and Singapore, and Singapore and Australia was far more important. "They had", he said, "been engaged for some time in mapping out the stages of an aerial route to Australia from Cairo 'via' Karachi, Singapore, and the Sunda Islands. Carefully planned pioneer flights along the route as far as Karachi, Delhi, and Calcutta had already been made, and most valuable experience had been gained. The draft of the International Aerial Convention would be approved by the Peace Conference after agreement with the Allies. The organisation of mail and trade routes and services on international lines would then be possible, and a comprehensive system of aerial communication should be rapidly established.

Education in India.

Requires to be Built up Anew.

LONDON, February 22.

Mr. Abdullah Yusuf Ali, lecturing at Bedford College on Indian education, said elementary education was quite out of touch with the life of the people, and would require to be built up anew, broadly based on the needs of the agricultural and working classes. The middle classes were better educated than those in some of the advanced countries of the world. As regards the percentage of university students India suffered little compared with England and Wales and were greatly ahead of Japan.

To Finance Foreign Trade.

A New Banking Agency.

LONDON, February 25.

The following banks, Anglo-South American, Glynn Mills, Currie and Company, Northern Banking Company and Deacons Bank are coming to furnish capital for a new banking institution called "the British Overseas Bank," the special object of which will be to facilitate and finance foreign trade.

Germans in China.

Protest Against Their Expulsion.

BALE, February 21.

The German Government has protested to the Allied Armistice Commission at Spa against the expulsion of Germans from China.

The German Conflict.

End of Munich Strike.

LONDON, February 25.

It is reported from Zurich that the strike in Munich is ended, but every workman to-day was supplied with a rifle and twenty cartridges.

The Tilak Case.

Verdict in Favour of Sir V. Chirol.

LONDON, February 21.

The Tilak case is finished. A verdict was given in favour of Sir Valentine Chirol.

Effect on Englishmen.

LONDON, February 22.

The "Daily Chronicle" says:- The chief effect of Mr. Tilak's action has been to give many Englishmen a much fuller conception of the length to which the Tilak press has gone than they might otherwise have got. The paper adds that presumably that was not Mr. Tilak's object in bringing the action.

Sir V. Chirol Interviewed.

Result of the Action.

LONDON, February 23.

Sir Valentine Chirol, interviewed by the "Observer," exhibited two large volumes of evidence for the defence in the Tilak case, consisting of articles in the papers supporting Mr. Tilak's policy. He emphasised the extraordinary patience of the Government of India in allowing these sinister publications to be carried on for months and years with impunity, until it would have been a flagrant dereliction of public duty not to bring the author to book. He intended to present the volumes to the Library of the House of Commons to enable the members in future to judge whether the liberty of the press was unduly restricted in India, or whether the style of the journalism with which the Indian Press Law dealt, was not rightly described by Justice Sir Dinshaw Davar as a curse of the country. Sir Valentine Chirol hoped that one result of the action would be to bring home to the Government of India and the Imperial Government that there was a form of political agitation in India restricted to a small but influential section, with which it was their duty not to parley. The declaration of the 20th August, 1917, and the schemes now being considered for giving statutory effect to it were already drawing further and further away from that section all the more moderate and sounder elements in India, but one could not close one's eyes to the significance of the recent declaration of the extremist ramp of the National Congress that India could properly be represented at the Peace Conference only by a deputation selected by itself of which Mr. Tilak must be a member.

The Rangoon Trades Association has decided to make urgent representations to the local Government regarding the present shortage of small change. The Burma Chamber of Commerce is, it is understood, also moving in the matter, which is becoming very urgent.

The Peace Conference.

Meeting of Ministers.

LONDON, February 25.

A "communiqué" from Paris says:—The Ministers of the Great Powers have approved the measures to avoid non-payment of the Austro-Hungarian coupons due on the 1st March in the absence of an agreement among the former Austro-Hungarian states. The Ministers have examined the questions of transport to Poland of Polish divisions formed in France and Italy, and have also heard France's demands in the direction of the suppression of the Act of Algiers, and of the imposition on Germany of necessary guarantees to prevent her resuming in Morocco hostile action she has taken up against France during the last ten years.

International Labour Legislation.

LONDON, February 26.

A "communiqué" from Paris says:—The Labour Legislation Commission to-day considered the position of the Self-Governing Dominions, Protectorates, and the Colonies regarding International Labour Legislation.

Frontier Questions.

A "communiqué" from Paris says:—The representatives of the Great Powers discussed the question of allotting to the Commission's consideration the frontier questions affecting enemy states and laid down the conditions under which the Belgian claims would be considered. The Conference adopted the War Council's conclusions regarding the establishment of an intermediate zone in Transylvania between Rumanian and Hungarian troops and heard the Armenian claims.

Brief Telegrams.

Sixteen influenza deaths were reported in Rangoon on Wednesday out of a total of 53.

The condition of the Pondicherry rice market is threatening and still worse for it is apprehended.

The Postal Express train conveying the Foreign Mail left Bombay yesterday at 2.40.

An order was received on Thursday at Pondicherry for the general demobilisation of the French Indian soldiers on leave.

The Karachi Municipality on Wednesday night rejected the proposition to make women eligible for election or nomination as councillors.

The mail steamer "Aronda," with the outward letter mail of the 5th ultimo, arrived in Bombay harbour yesterday morning.

The next Bengal Provincial Conference will be held at Mymensingh on the 19th and 20th April during the Easter holidays.

The business of Clark and Greig, Builders and Engineers, Rangoon, has been formed into a private limited company with a capital of seven-and-a-half lakhs.

A notification of the Bombay Government has been issued extending the term of office of the additional members of the Bombay Legislative Council till the 28th May, 1920.

A bungalow at Malabar Hill, Bombay, recently purchased by the Public Works Department for use as officers' residency caught fire, the damage amounting to Rs. 60,000, which is covered by insurance.

Mr. F. W. Monie, I.C.S., has been appointed Commissioner, Bombay Municipality, for a further term of three years. The President of the Municipality at a meeting expressed the satisfaction of the Corporation at Mr. Monie's reappointment and said Mr. Monie had conducted the municipal administration with great vigour and efficiency.

It is understood that the Government of Mysore have under consideration the introduction of Mysore currency notes within the state. The Government of Mysore is also said to be considering the levying of an income tax within the State and legislation to this will probably be introduced in the Legislative Council during the next month.

Albert Southall, a private in the South Staffordshire Regiment, at Colaba Barracks, Bombay, was found lying dead on the floor on night with a rifle between his legs, telegraphs a Bombay correspondent. It would appear from the evidence before the Coroner that there was no one else in his room except Private Green, who was sleeping at the time. The jury at the inquest returned a verdict of suicide during temporary insanity.

A Noakhali correspondent reports that a fire took place in a down passenger train at Chasumhani railway station on Monday morning. There was a rush of passengers, and the train came crowded and a goods wagon had to be requisitioned by the railway authorities for the accommodation of Chasumhani passengers. One wagon, containing some bags of chillies was attached to the train and one hundred and fifty passengers got into it. A few minutes before the train left a fire was noticed inside the wagon, which was detached and the fire got under. Several passengers were injured in the hurry to escape.

Tennis Championship.

BOMBAY, February 27.

The final in the mixed doubles was the only match played this evening in the Western India Lawn Tennis Championship resulting as follows:—Mr. Irwin and Mrs. Roynolds beat R. D. England and Mrs. Norrie by 6-1, 6-4.

The Reform Commission.

Departure for England.

DELHI, February 27.

Lord Southborough, Chairman of the Reform Committee, and partly left for Bombay this morning "enroute" for England.

Interviewed by an Associated Press representative on the eve of his departure, he said:—I am sure you will understand that it is impossible for me to give any information as to the contents of the reports of my commission. They are confidential documents prepared for the use of His Majesty's Government and until the papers are presented to Parliament the strictest secrecy should be maintained. In accordance with our instructions we have presented the reports to the Government of India, by whom they will be sent to the Secretary of State. On that part of the subject, I can say no more, but I am glad to respond to your invitation to speak to you about the Commission and its experiences during our prolonged tour through India. We opened our proceedings at Simla on the 5th of November last year and concluded them at Delhi on the 27th of this month. Between these dates, we held enquiries and took a mass of evidence in Bihar and Orissa, the United Provinces, the Punjab, the Central Provinces, Bengal (where we heard the case for Assam), Madras and Bombay. Our reports were prepared and settled at Delhi. In the performance of these duties the Commission has travelled some 9,000 miles by railway, and the care and attention of the railway authorities have done much to ease the strain of those long journeys. In the course of our tour we have been brought in close touch with the Governments of the Provinces and Provinces, and we have derived great pleasure from the kindness with which we have been received. Our difficult task has been made easier by the ungrudging help given us by Governors and Lieutenant Governors and by the assistance of officials in every department of the Government. We are also grateful to the non-official witnesses representing all classes of the community, who have materially helped us by their evidence. All my colleagues would desire to associate themselves with me in making this warm acknowledgment. The Commission themselves have worked most harmoniously, both in joint and separate sessions. Any one who reads the terms of reference will appreciate the difficulty and intricacy of the work and the ample opportunities for divergence of thought and for serious disagreement between members of the Commission. The difficulties are inherent to the task, but soon after the commencement of our deliberation I found that the Committees were imbued with the right spirit. My colleagues truly estimated the gravity of their task and applied themselves to it with the firm intention of doing their best to remove the difficulties. In this point our duty has been done and we have maintained throughout the utmost cordiality and goodwill. The life of our commission has been clouded by the loss, by the death of two valued colleagues, Sir Walter Jarrad, who died on his way from England, and the Hon'ble Mr. Gillman of Madras. They were both men much respected and of exceptional value in different departments of life likewise. They were admirably fitted to give wise counsel on some of the matters submitted for our consideration and their loss has been keenly felt. I return to England delighted with my experiences in India and most grateful for the kindness shown me by very many friends. It has been my privilege to preside over a Commission containing men in the first rank of the Indian Civil Service and Indian gentlemen of distinction in the life of the country. They worked together with great cordiality and have done their best to answer the questions propounded in the terms of reference. I earnestly hope that the result of their labours will be of assistance to His Majesty's Government.

Influenza at Bangalore.

BANGALORE, February 27.

From the Municipal Health Officer's report of the recent influenza epidemic in the C. and M. Station, it would appear that the total mortality from July to December inclusive was 1,539, of which 1,189 took place in October and 322 in November. The death rate for the half-year worked out at 763 per 1,000 as compared with half-yearly general death-rate of 92 per mille for the same period. The epidemic started in July, became worse in September, reached its height in October, then gradually died down. The number of attacks were 2,563 and deaths, 78 among Indian troops, 1,105 admitted to hospital of which 126 died, and 2,843 attacks among troops and followers were treated outside hospital.

Malupuri Conspiracy.

ALLAHABAD, February 27.

At the Allahabad High Court, before the Chief Justice, two applications were presented by Mr. P. D. Tondon on behalf of Damni Lal and Sidh Gopal, accused in what is known as Malupuri conspiracy case for bail. Mr. Tondon stated the police had obtained as many as six remands in the case, all behind the back of the accused. It was clear from the affidavits, counsel observed, that there was absolutely no evidence before Magistrate who had made remand orders. His Lordship said he had read the affidavit of Damni Lal, but at that stage all he would do was to issue notice. His Lordship directed that notice be issued to Government Advocate and the case might be put up for trial as soon as possible and attention of Government Advocate be drawn to the urgency of the matter.

G. I. P. Labourers' Strike.

BOMBAY, February 28.

About 400 labourers employed in G. I. P. Railway Goods Yard at Wadi Bunder, Bombay, struck work on Thursday morning for higher wages. The men alleged that they had submitted a petition to the authorities for an increment some time ago to which they had received no reply, although the clerical staff of the Department were given rises in their salaries; recently they had remained during the mill labour strikes in the hope of getting sympathetic treatment.

The Rowlatt Bills.

Effect of the Measures.

LONDON, February 21.

The "Times" states that the debates on the new Sedition Bills in the Imperial Legislative Council appear to indicate that India is on the verge of another of these fictitious artificial agitations which have repeatedly disturbed the dependency during the last ten years. The "Times" emphasises that the Bills reduce the Government of India's war-time powers and if they are not carried, there will be a general gaoi delivery of dangerous characters at a moment when in unprecedented number of soldiers are being disbanded. The revolutionaries are awaiting the release of their leaders. The "Times" does not think that Indian Members of Council earnestly wish to see India again plunged into an internal strife, but disarmed in one direction by proposals in the report they are now trying to find a new stick to belabour the Government. The tone of the debate does not encourage the hope that Indian politicians are seriously trying to utilise the great opportunities for the regeneration of India.

The "Times" regrets that the Viceroy and his Executive yielded to pressure so far as to make the first Bill operative for three years, instead of permanently, because the opponent have evidently been led to believe that the Government may be persuaded to yield still further.

Mr. M. K. Gandhi.

Advocates Passive Resistance.

BOMBAY, February 28.

A deputation of the most advanced Bombay politicians has recently been visiting Mr. M. K. Gandhi at Ahmedabad and their return has been followed by Mr. Gandhi addressing a letter of some length to the press, condemning the Rowlatt Bills, questioning the wisdom of the Viceroy's recent speech in the Legislative Council and charging the Hon'ble Mr. Lawrence with flouting public opinion. He says, "Rowlatt Bills show a deep seated disease which is governing the mind and therefore need to be radically treated. Otherwise violence will be the only remedy applied by the impetuous hot headed youth and the bills must intensify the hatred and ill-will of the State of which the bills are an evidence. I have referred to a pledge which he encloses. This bears the signatures of several prominent extremist politicians of Ahmedabad and Bombay, condemn the bills and affirm that the signatories will if the bills become law refuse civilly to obey them and such other laws as a committee, to be hereafter appointed, may think fit and will in the struggle refrain from violence to life, person or property."

Burma Protest Meeting.

Rangoon, February 28.

A meeting attended by about 800 persons, including many Burmans was held in Rangoon on Wednesday to protest against the Rowlatt Bills. The speakers were mainly legal practitioners and the resolutions were identical with those passed at meetings in India. The Bills were criticised as unnecessary, as contrary to civilised ideas of administration of law and justice and as likely to create unnecessary agitation, discontent and suspicion. Several speakers intimated their intention to continue the agitation for their repeal. Mr. Moola Dawood, who was released from internment last December, referred to his own case of three years without trial on C. I. D. evidence.

Resolution of Sympathy.

BOMBAY, February 22.

The Society of Women Journalists in London of which the late Maharani of Bhavnagar was Vice-President have passed a resolution deploring the death of Her Highness declaring the irreparable loss which it constitutes to the Society and expressing sympathy with the Maharaja and the State of Bhavnagar in the loss of one so talented and so gracious.

Municipal Elections.

Elections to Bombay Municipal Corporation are now over and the results show that so far as elected members are concerned the new body will consist of 20 Parsis, 16 Hindus, 13 Mahomedans, 5 Englishmen and 2 Roman Catholics. The Government have still to nominate members. The first business of the new body will be to elect a President and it is the custom to elect a representative from each of the great communities in turn. This year it is the Parsis' turn and there are three candidates Mr. Cowasji Jshengji Junior, Mr. J. B. Petit and Dr. N. H. E. Sukhia. Hitherto presidential elections have been by show of hands, but as a result of the resolution passed six months ago the ballot system will now prevail.

Rangoon Rice Market.

RANGOON, February 27.

Millers offered fair quality small mills and Meadon for February at Rs. 325, but buyers were not forthcoming. Good bags of Meadon were sold for April at Rs. 335, speculative transactions were 50,000 bags for February at Rs. 304-305; 15,000 for March at Rs. 302-303 to Rs. 305; 70,000 for April at Rs. 312-315; 20,000 for May at Rs. 320-322-3.0. Faddy continues remarkably poor at Rs. 123 rail and Rs. 125-127 by boat.

RANGOON, February 27.

A notification published says that the Director of Civil Supplies, Bombay will not enter into correspondence with Rangoon merchants but only with persons in Bombay and refers to the difficulty over the G. I. P. Bombay transactions which are being disputed owing to the Controller's decision that all rice arriving in Bombay must be kept under control and sold only with his permission. To-day no business was done by big millers.

Homeward Journey Delayed.

Transport Aground in Hoogly.

CALCUTTA, February 27.

The steamer "Chupra" which left the Kidderpore docks last night, carrying demobilised troops of England, unfortunately ran aground at Paschpera and was forced to return to the docks this morning. It is understood that the vessel will be surveyed before setting out on her voyage.

Srimulam Assembly.

Announcement by Dewan.

TRIVANDRUM, February 26.

At the meeting of the Srimulam Popular Assembly on Tuesday the subject of the accredited representatives of the people being more largely and intimately associated with the practical administration of the State affairs was voiced by half a dozen members. They said the trend of thought in the whole world was in the direction of the sentiments and views expressed by President Wilson and Mr. Lloyd George, viz., democratisation of the world. Coming nearer home the Home Rule agitation was but an outward symbol of the ideas which have taken hold of the people. The announcement made on the 20th August 1917 in the House of Commons by the Secretary of State for India declaring the ultimate goal of Self Government was but another step to illustrate in what way the aspirations of the people went. It was therefore right and proper that the people of Travancore have been stimulated by same sentiments and ideas which have moved their brethren in British India. Nay, even some Native States were moving in the same direction. They in Travancore have been ruled by a Maharaja whose solicitude for the welfare of his people and earnestness to carry out measures of public utility have been unrivalled. Such of the institutions they have the honour to call as popular and representative, were free gifts from him unasked by the people. The Legislative Council the first of its kind in Native States in all India was first established by His Highness out of his genuine desire to give his subjects some measure of voice in making their own laws. It was amended again with provision for the election of a larger number of non-official members without any agitation from the people. The Town Improvement Committee corresponding to the municipal institutions in British India were again voluntarily given by His Highness. The Maharaja and to-day all the committees have an elective non-official majority. As the coming of the series of representative institutions of the people in Travancore will be a pleasure to the Maharaja, the Maharaja will be pleased to have a larger share in the administration of the State. The Srimulam Popular Assembly was established in 1904, with the express request in the part of the people. They are delighted at the blessings but submit that the time has now come for some more concessions being granted. Their request was that either the Assembly or the Legislative Council should be given powers of budget discussion by non-officials, that the Legislative Council should have a non-official majority and that the power of moving resolutions and interpellating Government on public measures should be given. They conveyed their thanks to the Dewan for the announcement made in opening address but wanted once more to reiterate their views.

The Dewan said that he was glad to listen to the views expressed by the members and that he would carefully consider them when further action is taken in pursuance of the announcement made.

Yesterday afternoon in reply to various representations of the equality of civil rights the Dewan said that they would receive very careful and anxious consideration. He also promised to grant a scholarship to a Parsi boy learning Malayalam to prosecute his English study. These announcements by the Dewan were received with loud applause. To-day several members suggested their local needs. When a member suggested establishment of a chattram at Trivandrum railway station the Dewan replied His Highness the Maharaja has commanded to erect one costing about Rs. 35,000. Miscellaneous subjects are being discussed and the Assembly will close sittings to-day after lunch.

After lunch some members made representations on local wants and urged reconstitution of Popular Assembly by enacting a regulation in the Legislative Council thereby making it one of the legal institutions of the State and giving more facilities and powers to the members. The Dewan promised careful consideration. As usual the session came to successful termination at 6 in the evening with thanks giving address of the members representing different committees and the Dewan's reply thereto. Amidst loud cheers H. H. the Maharaja and Dewan and members took leave.

The Bengal Chamber of Commerce.

An Address Delivered.

CALCUTTA, February 28.

Presiding at the annual meeting of the Bengal Chamber of Commerce, this afternoon the Hon'ble Mr. Ironside delivered a lengthy address in the course of which he said that they had closed a volume in the history of Commercial and trading community of India and speaking for that community from British standpoint he held that they had in spite of all their faults and idiosyncracies deserved well of this country and its people. We repudiated the charges levelled at them that they were exploiters and profiteers. Their traducers were few and unimportant but the poison and untruth once sown obtained a start which could never be entirely eradicated. The chamber must see that in reconstruction of the world India should take her share and place on the principles founded on British character and institutions.

Latest Telegrams.

LONDON, February 27.

A Communique from Paris says:—The Labour Legislation Commission to-day agreed to the clause in British scheme, laying down the qualifications necessary for admission of a Colony to the proposed International Labour Convention, and also examined the particular case of admission of a Federal State to the same Convention. The International Labour Conference will be held next October.

LONDON, February 24.

STUBBS—The Colonial Secretary of Ceylon has been appointed Governor of Hongkong in place of Sir Francis May.

The Amir.

Assassination Described.

CALCUTTA, February 27.

The 'Statesman' publishes the following message from a correspondent dated Jellalabad, February 20th:—His Majesty Amir Habibullah was assassinated while he was in bed. He was at a place called Laghman, about thirty miles from Jellalabad. Some one got into his room at 8 o'clock this morning and fired a revolver into his ear, killing him instantly.

Amir Nasrulla Khan.

ALLAHABAD, February 28.

The 'Pioneer' says:—Reports from Afghanistan indicate that there is no change in the situation there. It appears one of the first Acts of the Amir Nasrulla Khan was to raise the pay of the army, a measure which was not only overdue, but was in accordance with Afghan precedent. A story has long been current on the frontier that Nasrulla Khan was marked out as his brother's successor. It is said that on the day on which the late Amir ascended the throne an understanding was arrived between Nasrulla Khan and himself that the latter should be regarded as the heir apparent. Many years have passed since then, but the compact which is believed to have been entered into on that occasion, assumes some importance in view of what has actually happened.

Special Prayers at Bombay.

BOMBAY, February 28.

In accordance with the wishes expressed by His Excellency the Viceroy, all public offices in Bombay were closed to-day and flags flown half mast. Special prayers were offered at noon to-day at the Jama Masjid, Bombay, after the Jama prayers for the benefit of the soul of his Majesty Sirmaj-ul-Millat Weddin, the late Amir Habibullah Khan.

In Calcutta.

CALCUTTA, February 27.

All Government Offices, Courts and Schools will be closed to-morrow as a sign of respect for His Majesty the late Amir of Afghanistan. All flags in Government buildings and mercantile firms will be put at half mast on that day.

King Edward Memorial Hospital.

BOMBAY, February 28.

In connection with the proposal of the Bombay Municipal Corporation to establish and maintain a hospital called King Edward Memorial Hospital, in the north of the Island and to establish a school of tropical medicine in conjunction with Bombay Bacteriological Laboratory, the Secretary, General Department, Government of Bombay, has written to the Corporation that the Government have recently accepted the offer of an annual donation of one lakh of rupees made by Sir Dorab Tata Kt., towards the maintenance of a post graduate school of tropical medicine, subject to certain conditions. An essential point of Sir Dorab's scheme which the Government strongly approved is the appointment of a professor of clinical medicine and thereby and in the opinion of the Governor-in-Council it is necessary that the 80 beds referred to in the preceding paragraph should be entirely under his control as he will be responsible for the proper treatment of patients. The Government therefore have requested the Municipal Commissioner to ascertain and report to the Government whether the Bombay Municipal Corporation will agree to place these beds in the King Edward Memorial Hospital under the complete control of the authorities of the proposed school of tropical medicine, instead of their being subject to general authority and control of the executive officers in charge of the hospital.

Tennis Championship.

The finals in the game of tennis single in the Western India Lawn Tennis Championship was played this evening. It was agreed that the best of five sets would decide the contest of the finals. The following was the result. Major Randall beat Z. Shimihau 10-8, 4-8, 6-2, 9-7.

Regulations respecting the examinations of candidates for the Indian Civil Service, to be held in August 1919, is published in the current issue of the 'Gazette of India'.

Assault on Police.

Officer Murder.

COIMBATORE, February 28.

Mr. Srinivasa Iyengar, who was lately Sub-Inspector, Coimbatore Local Police, and sometimes Podanur Railway Police, is reported to have been murdered yesterday evening near Kodaikanal Road station. Details are awaited. The victim was from a highly connected family and a popular officer. He handled many sensational cases. He was the son-in-law of Mr. T. Rangaswamy Iyengar, M. A., Deputy Collector.

UN-CORRECTED.

Further Particulars

MADURA, March 1.

The following are further details of the assault on the police near Kodaikanal Road. For a long time past number of thefts have been taking place of bags of grains and other stuffs from running goods trains during nights between stations Kodaikanal Road and Ambaturai, and a criminal gang of Mavoothanpatti were suspected of these crimes. Recently a theft of four chilly bags occurred and three Sub-Inspectors set out for investigation into the case. Leaving Madura by boat mail on Thursday they arrived the same afternoon in Kodaikanal Road where they were joined by a railway police constable, a local police head constable, and the Village Munsiff with whom they had made appointment. They proceeded Mavoothanpatti within a miles distance from the railway station. At the village they searched two houses of suspects; and seized a trunk box, a brief bag and an empty gunny. They searched a third house, and while they were drawing up the search list, the

suspects armed with Aruval (bill hooks) surrounded the Sub-Inspectors who were not in their uniform and had no firearms about them and attacked them Mr. V. Srinivasa Iyengar, B. A., who was preparing the list was first given the mortal blow in the rear of his neck. Messrs. Mahamad Yousuff and Syed Sikkander received very severe injuries. Mr. Mahamad Yousuff, it is reported, ran bleeding to the Railway Station and flashed the news across different places. Soon police help from Nellikottai came. Inspector Nanjundayya of the Periyakulam division also arrived. By that time the murderers had all escaped leaving the dead and the wounded in pools of blood. In the night Inspector Sankaranarayana Iyer of Railway Police and Deputy Superintendent Nargunam with a posse of reserve constables hurried to the scene from Madura. Inquest and "post mortem" examination have been held. The wounded are receiving treatment in the government hospital in Madura. Enquiry is proceeding.

Another account.

TINNEVELLY, March 1.

News has been received yesterday of a daring and dastardly murder of a Railway Police sub-inspector named V. Srinivasa Iyengar and the all but successful attempt on the lives of two Muhomedan Sub-Inspectors named Mahomed Yousuff and Secunder Sahib which took place two days ago at the village of Navoothanpatti near the Kodaikanal Road railway station. The particulars ascertainable so far go to show that three sub-inspectors proceeded to the village in question which is a habitat of a notorious and desperate gang of kallar dacoits to trace a running railway theft case and searched the houses of some suspected persons. Properties were recovered and while a Yadaast was being prepared and the search list drawn up some persons rushed in and assaulted a constable who was standing in the yard with a shoe. One of the desperadoes rushed in and hacked sub-inspector Mahomed Yousuff with a bill hook. After receiving the wound the sub-inspector ran away and the men fell up on Mr. Srinivasa Iyengar and dealt him heavy blows on his neck as a result of which he died. Secunder Sahib not finding any protection, tried to escape but was chased and out. Injured men begged some wayfarers to take them to the railway station. The injured men are in a serious condition. Mr. Rangaswamy Deputy Magistrate of Madura and the Circle Inspector of Nellikottai have proceeded to the spot and are making an investigation.

అంకారాలో రక్త సంఘటన:— మౌ. విరమనకు గారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగినది. విరమనకు గారు దేశీయ వ్యాపక మునిచ్చిరి. పాశ్చాత్యుల దుర్మతులు దేశీయ వ్యాపకమున కేరిరి. దేశీయ వ్యాపకమునే అసంధిగాని ఎవరో కొద్దిమంది వారిని దోపిడి గాండ్రుచును స్వాధీనమున నిందింపవారి. ఈవింద కొద్దిమంద వలన పౌరసభకు బలవంత దేశీయ వ్యాపకము అనర్థమున కలిగింపకమానకు. అది ఎన్నటికిని రూపుమాముదు. ప్రపంచపున్న స్వాధీనము ఇందెయ దేశీయ వ్యాపకము లభింపవలెను. బ్రిటిషువర్షి అంకరింపవూడ దని విరమనకు గారు నడిచిరి.

బొంబాయి నగరపాలక సంఘ నియోజనము:— ఈ నియోజనము ముగిసినది. ప్రస్తుతము 20 మంది పార్సీలును 16 గురు హిందువులును 18 గురు మహమ్మదీయులును 5 గురు రాంక్షాయలును 2 గురు రోమను కాథలిక్కులును గలరు. దొరతనము వారికిని కొంతమందిని నియమించవలసి యున్నది. ఇక వీరు అధ్యక్షుని నియోజనముల ప్రధమ కర్తవ్యము. పెద్దమరతుల వారలలో వరుసగా మొదలి నియోజనముల ఆచారముగా నున్నది. ఈ సంవత్సరము పార్సీలకు వరుస వచ్చినది. కాస్తీజ జనాంగీక (చిన్న వారు) జి. బి. పెటిలు, దాక్షర నుకేయా గారు ముగ్గురధ్యక్షులు. ఇందరకు చేతులెత్తి పద్ధతినే నియోజనము జరుగుచుండెనుగాని 6 నెలలక్రితము జరిగిన తీర్మానము ననుసరించి ఓట్లచీట్లమీదనే నియోజన మిచ్చుకు జరుగ వలసి యున్నది.

అవ్వును పాను అమియ హత్య.

అవ్వును పాను అమియ హత్య గురి జలాలపాడుకు 30 మైళ్ళ దూరముననున్న లగమను గ్రామమున నిద్రించు చుండగా రాత్రి 2 గంటలకే వంతుకు దాడిలో ప్రవేశించి కిస్తోలును చెనియొద్ద పెట్టి కాల్చిచంపెనని వైట్టుచును చితక వ్రాసినది.

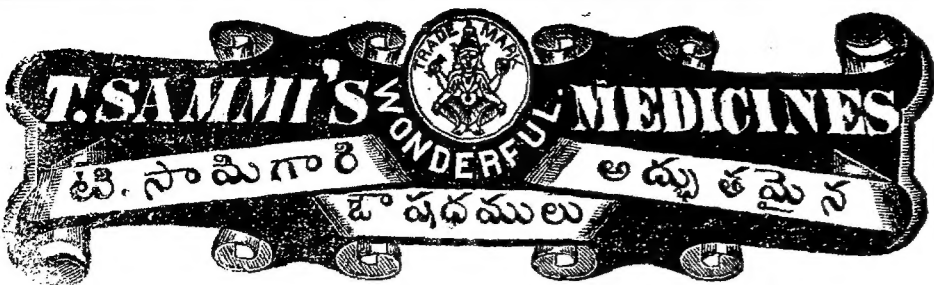
అమియ వర్షుల్లాఖాను.

అవ్వును పానును నందరి పరిస్థితులలో మార్పులేదు. వర్షుల్లాఖాను గారు సింహాసనమునధిష్ఠించిన వెంటనే వైట్టుల జీతమును పొచ్చించిరి. జీతముల నిదివరకే పొచ్చించుట వలన యుండెను. అది కాక క్రొత్తగా రాజ్యమునకు వచ్చినవారు జీతములను పొచ్చించు సాధనదాహముకూడ కలదు గనుచి బుల్లగారి అనంతరము వర్షుల్లాఖాను పరిపాలింపవలె నను ఏర్పాటు హాబీబుల్లా గారు సింహాసనము నధిష్ఠించిన నాడే కలిగినది. అది జరిగి పెక్కుండ్లయినను ఆ ఏర్పాటు స్థిరపడుటకు దానినే అనుసరించినది కుమిసీరుక్షత్రిక వ్రాసినది.

అమియ గారి ఆర్మీకంటి ప్రార్థన.

రాజప్రతినిధిగారి నూచన ప్రకారము 28 వ తేదీని బొంబాయిలో కార్యాలయములన్నియును మూయుటను. దుర్భాగ్యమును జూమ్మకునీడలో అమియ గారి ఆర్మీకంటికి ప్రార్థనలు జరుపబడెను.

యీ అద్భుత ఔషధములయొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి యెగ్జిబిషన్ కమిటీదార్లవల్ల బంగారు పతకమున్ను, వెండిపతకములున్ను బహుమానములుగా నొసగబడి వున్నవి. (1117)

హిందూ తైలము:—నకుమనోష్ఠి, నరములెలుకు కీళ్లాయువు, పక్కనోష్ఠి, కాళ్లచేతులు పట్టు, పార్శ్వ యాల, తలనోష్ఠి, యింకా యితరవాయువు నొప్పులు, తి శిశువుగా స్వస్థుగును. దీని తల 0-8-0. పెద్దదల్ని 2-8-

హిందుక నాయము:—కడుపునోష్ఠి, కడుపులో గులుగుము, అజీర్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతిభేది, కీక ది రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనోష్ఠి, కన్నీ, తేలువట్టడం, బుబు, స్త్రీలకు బుబుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు 'పి' మొదలయినవిన్న యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ యైన నొప్పులన్న అతి శిశువుగా స్వస్థుగును. దీని తల ౦. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దివాలజ్వరము నుండి జ్వరములు, చలిజ్వరములు ఆదృశ కొండ జ్వరములు, క్షజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు యోగ వివర్తియగును. దీనితల రూ. 0-8-0, 0-15-0.

టీ. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లపేటి, సాహుకారుపేట, చెన్న పట్టణము.

రక్తశుద్ధి:—(బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంతముల కారకము; మేహపాతలు, మేహరసములు, గంధిరసము, పురు పురు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యుండిన రక్తమును శుద్ధిచేసి రక్తశుద్ధిచేయును. తల ౦. 1 తెల్లకాక:—తెల్లకాక, పచ్చకాక, మూత్రవ్యధ మున తాళనూడనివంటి, గుర్మాంశము పెరుగుట మొదలగు మూత్రవ్యధమున కలిగెడు స్త్రీ సంబంధ రోగములను తి దినములలో మడుపును. దీనితల 2-0-0 పెద్దసీసా 4-0-0.

దగ్ధము:—ఇది దగ్ధ, మక్కదగ్ధ, రొమ్ము నొప్పి, గొంతుకన్నుట, కఫము మొదలయిన దగ్ధలకు మంచి అద్భుతము. తల 1-8-0

నపుక్యనా:—ఇది యెవ్వరయిన కలిగిన బలహీన యున్ను, నిద్రలో ఇంద్రియశక్తి మగుటయు, ఇంద్రియ లోమమున్ను, స్వప్నచరచి యింద్రియమును వృద్ధిచేసి వృద్ధిని కలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్లకు మొగతనమును కలుగజేయును. దీనితల 1-0-0

జ్వరహరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపురీతియే జ్వర మును హరించుట కిది సాటిలేనియందు. మలేరియా (నిమ నా (యజ్వరములకును, విడిచి గిడిచి వచ్చు జ్వరముల కును యెత్తినది. కొంచున వుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్ణయ ముగ జ్వరముండు సమయమందును యీ ఔషధము వుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన ఆ నేటలలో సెలకరి యొక్క ఉత్తరము:—

నకిలు (అటర్ని-అట్-లా) హంరావ్ పాండు రంక్ గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క 'జ్వరహరి' జ్వర ములను మరుగుచేయుచు ఆమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సార్వత్రికముగా నుండు వాగ్రామ ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, 'హెన్రి వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నికర్వబడి స్వల్పకాలములోనే వీరందరు స్వస్థత చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము. ప్రతి ఔషధపాత్రలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి తల అ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11. మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెన్రీస్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ, ఓక్లీ, బౌడెన్ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు. (1122) Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, armenian Street, MADRAS.

మలయ చందనము

(1251) పెగరొగమునకు కుశారము మందు వుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. వర్షము లేదు. నీచివారి మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్య మైన మామలయనందనము ఎలుపు నెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల గలను మాడుతూటలలో మున్నును. దల్లి 1-8 2-0-0 గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

వాంతి బ్రాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము ఆతివిశేషము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధు లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక సీసా ఎనమండుగురిని బ్రతికించినది.

స్టేషియన్ మిషన్ సానెటి రికరెండు టి. ఎఫ్. నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:—వాంతిభేది కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ సుఖముచేసినందుకు నేను విక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలోనుండు మన్నార్గుడి అనే స్థానములోనున్న ముల్లుపట్టణములోనున్న వాంతిభేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉండెడిందుండె ను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు అందులో ఒకరు పోలీసుబంట్రాకు-మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి వుండుకున్నాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమంకర్పూ ర్ సుమాన్య అనగా నదీరము, సీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి నాకు వందనములు చెప్పిరి. ఏమగుట బిడ్డలును, కొద్దరు స్త్రీలును ఓమం కర్పూర్వల్ల కాపాడబడి రని వారో చెప్పిరి. వారు చెప్పిన వృత్తాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్వ మైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధపాత్రలోను వర్తకులయొద్దను దొర కును. సీసా ఒకటికి తల అ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

కౌత్త ఆర్థికయుద్ధము

ఇప్పుడు ప్రపంచయుద్ధము సుఖకరముగ నంత మొందినందువలన మీ మాతృదేశము యొక్క పారిశ్రామిక ముక్తికై పోరాడవలయునని ఇందు మూలముగా మిమ్ము హెచ్చరించుచున్నాము. భారతమాత తమ పుత్రులందరు స్వదేశీ వర్తిత మలను ప్రోత్సహింప పరచెన రని తలచుచున్నది. సంక్రాంతి పుణ్యకాల మే తెంచుచున్నది. జ్ఞాపకము తెచ్చుకొని మా కంపెనీలో సభ్యత్వమునకై మీ చేల్లను రిజిస్టరుచేయుచుకొనుడు. షేరు 1-8 25 రూపాయలు మాత్రమే. ప్రవేశ రుసుము 4 అణాలు. ధరఖాస్తు పత్రములు వస్తే రాను దరఖాస్తు మీద పంపబడును. 962

స్వదేశీ ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్.

బ్రాంచి: మధుర. కంఠీవరం.

Beauty is the Heavenly Boon. It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only. Parastan Hair Oil (Regd). It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair. TAKE LADIES LEARNED LAWYERS CARE to use our Parastan Oil for keeping your brain cool. Price Rs. 1/- Postage Extra. Agents:— F. Hassanali & Co., 51, China Bazaar, G. T. Madras. NOTE:—Please try Parastan Liquid Soap Rs. 1-0 0

TOHFAFROSH WATCH & Co., Dealers in Watches Materials tools, BHENDI BAZAAR, POST No. 9, BOMBAY. 881) ఉత్తరములు అంగభాషలో వ్రాయవలయును. Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments. The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, courses through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity. Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. Costing only Rs. 25-8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala. (India)

Natural Actina Treatment. TAKE THE OFFENSIVE AGAINST CATARRH. Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh give rise to many diseases such as—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure Catarrhal diseases you "must" remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membranes, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invert Rs. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists, fees. Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala (India). (669) ACTINA NATURAL TREATMENT.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

కరోలా.
వాసనలేదు, ఏరువలేదు, వసకుబద్ధము, పులితేపురాదు, భేదులుగావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము X అయ్యెలాగున గర్భశోధన గావించును.
1 పౌను, 1 పౌను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

ప్రే జరు గారి లీవరు టానిక్.
వైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలవతకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.
సీసా వెల రు. 1-8-0.

కుత్ హాట్టి.
ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు ఎలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. సవో ఫలితము కాశ్యతము.
ఈ పొల్కూర్పుకై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

దబ్బియు. ఇ. సిత్ అండు కో.
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక జేరునుదాహరింప గోరెదము

368

మంచి లాభము.
యిత్రయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెడిన కాబూలు తెల్లనియంగున 10 కులముల పెట్టె 1-కి రు. 1-0-0.
ఇనాం! ఇనాం! ఇనాం!
కాశీలో మూడుదినములు
ఇందు కాశీలో చేయకలసిన యాత్రలను విడిచిపెట్ట గా వెళ్ళుటయెన్నది.
విలాసము:— 1827
కే. ఎస్. ముత్తయ్య అండు కంపెనీ,
సిల్క్ హౌసు, కాశీ.
K. S. Muthiah & Co.,
Silk House, Benares City.

సావంతుని వనోపధి సారసవర్ణి
అవశిష్టత రక్తమునకు జనించు బాధ్యములకు కీటుమునంటి మందు. క్షయభ్రమ, మచ్చలకు, గండబొలలను పుండ్లు, ప్రాంత, నొప్పులకు అన్ని విధములకైన గలుగు వర్మ కోగములను పోగొట్టును. (28)
మీక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి
సావంతుని సారసవర్ణి నీటిని నిర్మూలించును, విజృంభించును మధ్యకర్మమును అన్ని విధములకైన పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసవోషములను, మలబద్ధకము కాకై సంబంధమును పొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరును. శరీరాకోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల వరకుండుటకు 4 కొప్పె బుడ్డిబా అమ్మటమును.
ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్,
44. వననవాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Faneuwadi, No. 141, No. 2, BOMBAY

జనువ వ్యాపారము
మా వద్ద నీళ్ళగొట్టములు, వాస్తవములు, వెమంటి కోల్ టాయ, అమెరికా గుండ్రపు కంబీనీ, చట్టములు, కలాయి ముల్లకంబీలు, మేకుపీస్సులు, బోల్డునట్లు, కనర్ నెలింగు మొదలైన సామానులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి తెలలకు కాగితము వాగ్విశ్రాంతము.
అబ్దుల్ అలీ మహమ్మద్ అలీ కంపెనీ,
(1412) 18, వెంబుగాను వీధి, మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోపధములు.
బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.
1 పౌను సీసా రు 0-12-0.
దండప్రభ గుటి
యూరేవ్యాధుల యందు అనోరమునుగ వనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.
వానవలేహము
దగ్గునకు మంచిమందు.
1 పౌను సీసా రు 0-10-0.
వ్యవహారములన్నియునాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.
జాండ్వా ఫార్మస్యూటికల్
వరుగ్న
ఆయుర్వేద యోగ్యముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 1-0.
The Zandu Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 31

పాత్యపు వేంకటాచల పనితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. **అక్షిణిలసరము:**— అక్షిణిలకుల ప్లేగు రోగులు ఈ అక్షిణిలసర రసములను నిరోధించు యున్నారు. ఒక యొక అక్షిణిలసర రసముల సీసా తెలుయొద్ద మందే నేని ప్లేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాపథము జేయఁజేసినది కావునంతోషముగ బల్కులకు. శిశువ్యవహారము, మూత్రరసాలకు జ్వరములు, సన్నపాతము మొదలగునవి తీర్చుక గుణపరును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (594)
2. **శ్రీనివాస తైలం:**— ప్లేగు గడ్డకును, నందుల నొప్పి పోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇళాం.
3. **వైక్యా రాసం:**— దీనిని నేవించినపుటి అందెయే మూత్రమును కట్టుక (కలకా) నాంబిభేది, శిశుభేది, అజీర్ణ భేదము నుజుము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.
4. **బాలనుభోద సుం:**— బిడ్డలకు బలకారి; తియ్యలి మందు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృత్తము, కడుపుబ్బియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి నుజునుయ బిడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇళాం.
5. **లోకావయవార కనూరిమాక్రిలు:**— బిడ్డలకు వయస్సు ముడిగినవానికి, బాలింతలకు ఈ త్రమ గుణకారి. మందము, పడితేను, దగ్గు, అజీర్ణము, శిశువారం, హర్వకాయావు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యీవత్రిక సర్వ రోగములను గుణపరు చేయును. (801)
260 మాత్రము గల సీసా 0-4-0
తపాల కర్పణో 6-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-14-0
" " 25-కి 5-5-0

(ప్రతి ఔషధములో కూడ అసహనము తెనుగున పంపబడును.)
శ్రీ సీతా బాగువ వైద్యశాల, ఢి

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కాంపౌండ్"ను యువయోగింపవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టిల్లుకు చక్కని మెరుగు రిచ్చును; ఆపమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను మంచును. ఈ కాంపౌండ్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలభూను గురించియు అసలు యేజంట్లకే వ్రాయవలయును.

5 గాలములగుల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వరుగ్న,
తపాలపెట్టె నెం 553 రు
మదరాసు

389

(ప్రైవేట్ కాంపౌండ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక జేరుకూడ సుదాహరింప గోరుచున్నాము)